

Vlaams
Parlement

vergadering **C87**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 31 januari 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de monitoring van het lokale jeugdbeleid – 611 (2018-2019)	
VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het lokale jeugdbeleid – 630 (2018-2019)	3
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de onderhandelingen met de federale overheid en de andere gemeenschappen over de toekomstige verdeling van de opbrengsten uit frequentieveilingen – 579 (2018-2019)	15
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de digitalisering van de radiosector en de communicatie van de VRT daarover – 588 (2018-2019)	20
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de samenwerking van Vlaamse cultuurhuizen met buitenlandse artiesten – 615 (2018-2019)	26
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het geschil tussen de VRT en Norkring, en de gevolgen daarvan voor de continuïteit van de radio-uitzendingen van de openbare omroep – 640 (2018-2019)	29
VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de naleving van het Kinderrechtenverdrag naar aanleiding van de 80e sessie van het VN-Kinderrechtencomité – 594 (2018-2019)	32
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de optimalisatie van de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking – 607 (2018-2019)	36

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de monitoring van het lokale jeugdbeleid – 611 (2018-2019)

VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het lokale jeugdbeleid – 630 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Minister, collega's, het is vandaag Gedichtendag. Ik hoop dat iedereen zich goed voorbereid heeft. Ik zal de spits afbijten. Ik heb een gedicht tussen de abstractie en de meligheid. Ik heb geen risico genomen en een gedicht gekozen uit 1931 van Jan van Nijlen.

Bericht aan de reizigers

*Bestijg de trein nooit zonder uw valies met dromen,
dan vindt ge in elke stad behoorlijk onderkomen.*

*Zit rustig en geduldig naast het open raam:
gij zijt een reiziger en niemand kent uw naam.*

*Zoek in 't verleden weer uw frisse kinderogen,
kijk nonchalant en scherp, droomrig en opgetogen.*

*Al wat ge groeien ziet op 't zwarte voorjaarsland,
wees overtuigd: het werd alleen voor u geplant.*

*Laat handelsreizigers over de filmcensuur
hun woordje zeggen: God glimlacht en kiest zijn uur.*

*Groet minzaam de stationschefs achter hun groen hekken,
want zonder hun signaal zou nooit één trein vertrekken.*

*En als de trein niet voort wil, zeer ten detrimente
van uwe lust en hoop en zuurbetaalde centen,*

*blijf kalm en open uw valies; put uit zijn voorraad
en ge ondervindt dat nooit een enkel uur te loor gaat*

*En arriveert de trein in een vreemdsoortig oord,
waarvan ge in uw bestaan de naam nooit hebt gehoord,*

*dan is het doel bereikt, dan leert gij eerst wat reizen
betekent voor de dolaards en de ware wijzen...*

*Wees vooral niet verbaasd dat, langs gewone bomen,
een doodgewone trein u voert naar 't hart van Rome.*

Dit is voor de meesten van ons een dagelijkse ervaring. Als iemand dat zo mooi verwoordt, dan kunnen we daar al beter mee leven.

Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, gezien de traditie dat we starten met een gedicht, wil ik dat ook graag doen met een gedicht van onze eerste Hoogstraatse stadsdichter Daan Janssens. We geven de kans aan jonge dichters en zo krijgen

dichters een eerste platform. Zijn opdracht zit erop. Hij zal worden opgevolgd door Michiel van Opstal. Dit gedicht schreef hij voor onze Lange Katrien, onze mooie kerk, de kathedraal van de Noorderkempen zoals we ze noemen, met de hoogste rodebaksteentoren van Vlaanderen. Die staat nu in de steigers omwille van de renovatie van de toren en de beiaard.

Katrijn – een gedicht voor onze kerk

*je kan niet ontkennen dat je mij ziet
al hul ik mij in de mistige herfstdagen of klauwt
mijn kruin naar de hoogste middagzon*

*ik ben de oermoeder van deze stad
en ik ben blij dat je weet dat je voor je moeder moet zorgen*

*dat je weet dat eeuwen hun tol eisen
dat ze sporen nalaten – geen groef
in mijn bakstenen lijf is onberoerd
geen schemering zonlicht langs mijn ramenmozaïek
tot in het binnenste van mijn catacomben*

*dat ik
zelfs gehuld in al jouw goede zorgen
steeds statig boven de kruinen van ieders huis reik
dat ik uitkijk op de dagen die komen – en weet
wat er altijd al was*

want jullie allemaal zijn de kinderen van mijn oeverloze blik

Voorzitter, minister, collega's, in het regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 werd afgesproken om de lokale besturen meer autonomie en minder planlast te geven en de sectorale subsidies voor onder andere lokaal jeugdbeleid in te kantelen in het Gemeentefonds. Er werden ook belangrijke afspraken gemaakt over de participatie van kinderen en jongeren en de hele monitoring daarvan. In het regeerakkoord staat: "Alle overheden moeten kinderen en jongeren actief betrekken bij hun beleid, hen erover informeren en garanties inbouwen opdat kinderen en jongeren hun rechten gewaarborgd weten en hun stem wordt gehoord. We stimuleren de inspraak van kinderen en jongeren in het lokale jeugdbeleid." En over de monitoring van de gevolgen van dit nieuwe beleid: "We monitoren de gevolgen van het gewijzigde Lokale Jeugddecree van 6 juli 2012 inzake ondersteuning en participatie van het jeugdwerk, lokale dienstverlening, infrastructuurbeleid en lokaal jeugdbeleid voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties."

Minister, als minister van Jeugd gaf u daarom het Instituut voor de Overheid van de KU Leuven de opdracht tot de studie 'Eenmeting jeugdbeleid in lokale besturen. Lokaal jeugdbeleid in een nieuwe context van strategische meerjarenplanning', om tegemoet te komen aan de vraag tot monitoring van de participatiegraad van kinderen en jongeren aan het lokale jeugdbeleid. De resultaten van deze meting zijn bekendgemaakt in respectievelijk 2014 en 2017. We bespraken ze in deze commissie al meermaals. Er waren een aantal bedenkingen en bezorgdheden want de resultaten waren niet altijd rooskleurig en er was een eerder negatieve impact op het vlak van jongerenparticipatie in de gemeenten.

Wat betreft de monitoring van de andere gevolgen van de afschaffing van het decreet Lokaal Jeugdbeleid, onder andere op de ondersteuning van het lokaal jeugdwerk, verwees u ons steeds naar de nieuwe vrijetijdsmonitor. Wij keken daar reikhalzend naar uit. Deze werd voorgesteld op het Cultuurforum 2020 in Vilvoorde en is ook online beschikbaar.

Deze vrijetijdsmonitor oogt fraai, maar hij bevat geen beleidsanalyse en weinig informatie over het lokale jeugdbeleid.

In het advies van 9 januari over het lokale jeugdbeleid vraagt daarom ook de Vlaamse Jeugdraad een gedegen monitoring van de kwaliteit van het lokale jeugdbeleid, inclusief de lokale middelen voor jeugdbeleid en jeugdwerk, en van de evolutie daarvan. Ik citeer even uit het advies: "De huidige monitorings-instrumenten – de lokale vrijetijdsmonitor, stads- en gemeentemonitor – komen hier niet aan tegemoet."

Zij vragen om de beleids- en beheerscyclus (BBC) aan te passen om een monitoring van de middelen voor jeugd mogelijk te maken. Ik citeer opnieuw: "Om sterk lokaal jeugdbeleid en jeugdwerkbeleid te voeren, hebben we informatie nodig over wat (en wie) er speelt, welke kinderen en jongeren we bereiken en welke nog niet. We willen elke dag blijven verbeteren en daarvoor hebben we nood aan een cijfertool die de kracht maar ook de groeikansen van jeugdwerk en jeugdbeleid kan aantonen. Er bestaat dus een duidelijke informatienood over jeugdbeleid en jeugdwerkbeleid. We moeten weten hoeveel jeugdconsulenten een gemeente in dienst heeft, hoeveel geld er naar jeugdwerk gaat, hoeveel naar jeugdcultuur en jeugdbeleid en hoeveel naar jongerenparticipatie. We vertrouwen op breed jeugdbeleid en begrijpen de beweging naar meer autonomie op lokaal niveau, maar om ons beleid te verbeteren zijn er wel gegevens nodig over jongerenparticipatie en jeugdwerk."

We weten exact hoeveel middelen er in elke gemeente besteed werden aan de jeugdwerkondersteuning en aan het lokale jeugdbeleid tot 2014. U maakte zich in deze commissie en elders altijd sterk dat er niet zou worden geschrapt in deze middelen. Kunt u toelichten hoe we via de vrijetijdsmonitor kunnen monitoren wat de evolutie is van de financiële middelen die lokale besturen aan de ondersteuning van het lokale jeugdwerkbeleid besteden, en meer specifiek voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties?

Tijdens de bespreking van de begroting en de Beleidsbrief Jeugd 2019 gaf u zelf aan dat de discussie over de overheveling van de middelen voor het lokaal jeugdbeleid naar de gemeenten met de lancering van de vrijetijdsmonitor nog niet is beslecht. Met driekwart van de gemeenten aan boord is er wel een significante kennis- en gegevensdeling mogelijk. Welke andere concrete stappen zult u nog zetten om de hierboven geciteerde afspraken over de monitoring van de wijzigingen van het decreet Lokaal Jeugdbeleid uit te voeren? Wat is uw standpunt over de vraag van de Vlaamse Jeugdraad om de BBC hiervoor aan te passen zodat we daar ook meer informatie kunnen uithalen?

Nog tijdens de begrotingsbespreking gaf u aan dat de opdracht voor de tweemeting zou worden uitgeschreven. Die meting zal gaan over de periode 2019-2020. Wat staat er concreet in deze studieopdracht? Welke parameters zullen worden bevraagd? Werd deze studieopdracht al toegewezen? Hoe zal dit nieuwe onderzoek zich verhouden tot de vrijetijdsmonitor, onder andere met betrekking tot de financiering van het lokale jeugdbeleid?

Op 1 januari zijn de nieuwe gemeentebesturen van wal gestoken. De eerste keer sinds het decreet Lokaal Jeugdbeleid is afgeschaft. Welke initiatieven hebt u, al dan niet samen met de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten Bataljong (VVJ/Bataljong) en De Ambassade, genomen om hen te inspireren en te stimuleren om een ambitieus lokaal jeugdbeleid te voeren, op maat van de noden en behoeften van de kinderen en jongeren in hun gemeente of stad, en meer concreet voor de oprichting van een aparte jeugdraad, het uitwerken van een ambitieus jeugdbeleid in het strategisch meerjarenplan, de uitbouw van een sterke jeugddienst en de ondersteuning van het lokale jeugdwerk, en om de vrijetijdsmonitor in te vullen?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Ik kies het gedicht 'Interieur' van de Nederlandse schrijver Jean-Pierre Rawie.

*In dit met boeken volgestouwd vertrek
Heb ik steeds minder anderen van node,
met al mijn aan de dood ontstegen doden
iedere nacht stilzwijgend in gesprek.*

*Bij wie is wat ik liefheb nog in trek?
Het meeste is al eeuwen uit de mode.
Van wat ik deed, uit nood of om den brode,
rest enkel de grandeur van het echec.*

*Maar ook al bood het leven nog zoveel
Waar ik mijn tanden op heb stukgebeten,
één regel, en de wereld raakt vergeten,*

*één rijm, en het verscheurd heelal wordt heel:
alleen achter mijn schrijftafel gezeten
heb ik opnieuw aan heel de schepping deel.*

Op 9 januari 2019 bracht de Vlaamse Jeugdraad een advies uit over de toekomst van het lokale jeugdbeleid. Dit kwam er omdat zij, na de veranderingen in de huidige legislatuur, een stand van zaken wilden opmaken en enkele adviespunten voor de toekomst wilden meegeven.

Het lokale beleid heeft de afgelopen jaren immers heel wat veranderingen doorstaan, niet enkel op het vlak van jeugd. Zo besliste de Vlaamse Regering om meer taken en verantwoordelijkheden toe te kennen aan de lokale besturen. Belangrijk daarbij is dat ze voldoende autonomie en beslissingsruimte kregen. Er werd meer vrijheid geschonken vanuit Vlaanderen zodat de lokale entiteiten op hun eigen tempo hun prioriteiten konden plannen. De sectorale subsidies, onder andere van het lokale jeugdbeleid, werden toegekend aan het Gemeentefonds.

Om deze evoluties in de gaten te houden, werd ook beslist om alles navenant te monitoren. Zo werden de nul- en eenmeting uitgevoerd, respectievelijk in 2014 en in 2017. Uit de resultaten van de eenmeting kwamen enkele opvallende elementen naar boven.

Zo bleek dat de gemeenten in het algemeen tevreden zijn over de integratie van het jeugdbeleid in het nieuwe strategisch meerjarenplan. Belangrijk was dat er een lichte planlastvermindering zou zijn. Anderzijds was het wel zo dat het strategisch meerjarenplan minder zichtbaar, concreet en onderbouwd was dan zijn voorganger. Toch had dit geen invloed op de mate van politieke aandacht voor het jeugdbeleid. Andere elementen, zoals een nieuwe schepen van Jeugd of het label kindvriendelijke steden en gemeenten, zorgden voor een veel grotere verschuiving van de politieke aandacht. Ten slotte was het ook opvallend dat de lokale jeugdraad aan belang moest inboeten. Net zoals andere adviesraden is hun rol verkleind en klinkt hun stem minder luid.

De resultaten van de eenmeting waren dus niet eenzijdig negatief, maar anderzijds ook niet positief. Het beeld was gemengd, maar wat wel duidelijk was, is het feit dat verschillende zaken goed in de gaten gehouden en zo nodig bijgestuurd moeten worden. Daarom is het ook een goede zaak dat er in de periode 2019-2020 een tweemeting zal plaatsvinden om de veranderingen blijvend te monitoren.

In het advies van de Vlaamse Jeugdraad staan verschillende aanbevelingen geformuleerd. Zo vragen ze onder andere meer verankering van de participatie van kinderen en jongeren, een degelijke en kwaliteitsvolle monitoring van het lokale jeugdbeleid en een oproep tot meer investeringen in het jeugdwerk over alle beleidsdomeinen heen.

Minister, hoe staat u tegenover het advies van de Vlaamse Jeugdraad? In hoeverre zult u ingaan op hun geformuleerde aanbevelingen?

In hoeverre bent u van mening dat de huidige, bestaande monitoringsmechanismen voldoende zijn om het lokale jeugdbeleid te bewaken?

Wat is de stand van zaken van de voorbereiding van de tweemeting? Is er al meer zicht op een plan van aanpak en een concrete timing?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Alvorens zakelijk te worden, zoals u dat van mij verwacht – misschien niet verhoopt, maar dat is iets anders –, zal ik ook een gedicht voorlezen. Het heet 'De deugdzame stad' en is van Fikry El Azzouzi.

De deugdzame stad

Om de stad en zijn inwoners te veroveren, moet je klein beginnen.

Begin met plat op de buik te liggen en maak je vuil voor de stad.

Denk eens buiten de zinnen.

Want om de stad te beminnen

Moet je beginnen met de ouderen, de patser, de zwerver, de hoer, de

hoerenloper, de dronkaard, de eenzaat, en de verschoppeling.

Zij wachten op het bezoek van de imam, de minister en de pastoor.

Dus stop met preken voor eigen garage, kerk en kantoor.

Bezie het vuil van de stad zoals het hoort. Vecht tegen de leegstand van het hoofd.

Wordt het niet normaal

om elke vrijdag het gebed van de moslim te doen in de kathedraal.

Wat je kunt doen is opgaan in de stad, opgaan met het volk.

Wat niet wil zeggen dat je samen dronken hoeft te worden.

Wat niet wil zeggen dat een bezoek aan een prostituee gelijk staat met een vleselijke handeling

Maar sta toch open voor een lange wandeling.

De stad heeft kritische denkers nodig die in de straten blijven hangen.

Of denk je dat we leven in andere tijden

en wil je het vuil van de straat liever ontwijken.

Vermijd je angsten en eigen verlangens.

De stad heeft intellectuele hangers

nodig die zich insmeren met het vuil van de straatstenen.

en wil je het vuil van de straat liever negeren.

Geef gehoor aan de stad en vermijd het opbod van wie de grootste heeft.

Ga undercover, wees een slapende cel en toon beleefd

dat je ook over pinten en pita's kunt praten.

Wees geen domoor en besef dat het niet om jou gaat.

Het is de stad

in al zijn vuiligheid

en die je kunt liefhebben of haten.

Onthoud vooral dat het niet om jezelf,

Voilà. Het is altijd een vervelende zaak om dan aan een andere tekst te beginnen. Maar we zullen toch ons best doen.

Hoe sta ik tegenover het advies van de Vlaamse Jeugdraad en de aanbevelingen? Uiteraard is een advies van de Vlaamse Jeugdraad altijd interessant, omdat daar hard op gewerkt is. Ik snap dat de sector bezorgd is over de toekomst van het lokale jeugdbeleid. Maar toen het Vlaams Parlement in het begin van deze legislatuur de beslissing nam om de sectorale subsidies te laten inkantelen in het Gemeentefonds, werd daarmee ook de keuze gemaakt – dat weet u – om lokale besturen de autonomie te geven om een beleid te ontwikkelen op maat van hun inwoners en dus ook van hun jonge inwoners. Door de inkanteling veranderde de verhouding tussen Vlaanderen en de lokale besturen en neemt Vlaanderen, zoals u weet, eerder een ondersteunende en stimulerende rol aan in plaats van de controlerende die ze vroeger had. Het is vanuit die vernieuwde visie dat ik de voorbije jaren mijn beleid heb vormgegeven en het is ook vanuit dit perspectief dat ik wil reageren op de aanbevelingen van het advies.

De eerste aanbeveling luidt: veranker de participatie van kinderen, jongeren en hun organisaties decretaal.

Het huidige decreet Lokaal Jeugdbeleid belichaamt de gewijzigde relatie tussen de lokale besturen en Vlaanderen. Het decreet voorziet nog steeds in de verplichting van het hebben van een jeugdraad en bepaalt ook de rol van die jeugdraad.

Maar we weten dat daarnaast beleidsparticipatie van kinderen en jongeren op lokaal niveau ook volop in beweging is. Heel wat lokale besturen experimenteren met andere participatievormen dan enkel de klassieke adviesraad. Het kan dan gaan over overlegtafels, themacafés, digitale participatie. Dat kunnen minstens even waardevolle aanvullingen zijn op het werk van de jeugdraad. Het lokale bestuur dient hiertoe de nodige speelruimte te krijgen en ook te geven. Via het decreet Lokaal Bestuur worden de algemene kaders aangeboden om hiermee aan de slag te gaan, zonder alles strak vast te leggen.

Het stimuleren van participatie van kinderen en jongeren aan het lokale beleid is en blijft heel zeker een opdracht van de Vlaamse overheid. Het is een opdracht waarin ik de voorbije jaren ook heb geïnvesteerd. Ik denk hierbij aan de extra middelen die ik aan VVJ/Bataljong gaf om vanaf 2018 de participatie van kinderen en jongeren aan het lokale beleid nog sterker op de kaart te zetten, ook de ontwikkeling van de jeugdmonitor – een digitale tool die lokale besturen gratis kunnen gebruiken om kinderen en jongeren te bevragen –, de middelen die werden toegekend voor het project 'Debattle', waarbij 154 inspraakmomenten werden georganiseerd in heel Vlaanderen en Brussel naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen, en ook de ontsluiting van goede praktijkvoorbeelden – dat zijn er heel wat, dat weet u – in het kader van het traject 'Prijs Jeugdgemeente van Vlaanderen'.

Een tweede aanbeveling van de Jeugdraad luidt: voorzie vanuit de Vlaamse overheid in een gedegen monitoring van de kwaliteit van het lokale jeugdbeleid, inclusief de lokale middelen voor jeugdbeleid en jeugdwerk en van de evolutie daarvan.

Er is de voorbije jaren heel hard geïnvesteerd in het monitoren en in kaart brengen van het lokale jeugdbeleid via onderzoeken, zoals de nul- en eenmeting waarover we het hier al uitgebreid hebben gehad, de cijferboeken en uiteraard ook de lokale vrijetijdsmonitor. Die monitor bevat gegevens die het lokale jeugdwerk illustreren. Deze monitor maakt het voor iedere gemeente mogelijk om de cijfers met betrekking tot het eigen grondgebied in te kijken – uiteraard – en vooral om die te kunnen vergelijken met een vergelijkingsgroep, zoals het Vlaamse gemiddelde of vergelijkbare gemeenten.

De komende weken zal ik de administratie de opdracht geven om een tweemeting voor te bereiden. De meting zelf kan immers pas worden opgestart in 2020.

Daarnaast moet ook het project 'Basismonitoring' van ons departement, dat in 2018 van start ging, in de toekomst relevante cijfers genereren. Om tot een goed instrument te komen, is het belangrijk dat het jeugdwerk betrokken wordt bij dit hele project.

De derde aanbeveling is: creëer en stimuleer alle kansen tot meer jeugdwerk. Ik ben het met deze aanbeveling volledig eens. Ik ondersteun voluit de baseline van het congres van De Ambrassade, #Jeugdwerkwerkt, dat jeugdwerk een basisrecht is voor alle kinderen en jongeren. Want iedereen heeft het recht om zich écht jong te voelen, én om daar zoveel mogelijk ruimte voor te krijgen.

Daarom zal er in de toekomst inderdaad meer jeugdwerk nodig zijn en moeten we als samenleving de keuze maken om meer te investeren in kinderen, jongeren en het jeugdwerk. De voorbije beleidsperiode zijn er wel degelijk al initiatieven genomen om het jeugdwerk een aantal belangrijke kansen te geven. Ik geef enkele beleidsinstrumenten die u kent.

Er is het masterplan 'Diversiteit in het jeugdwerk', waar we volop mee bezig zijn.

Er is het netwerk 'Jeugdwerk voor allen', waardoor het lokale jeugdwerk ondersteund kan worden om zijn werking toegankelijker te maken voor alle kinderen en jongeren.

Er is ook het decreet Bovenlokaal Jeugdwerk waardoor jeugdhuizen, werkingen met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren, werkingen met kinderen en jongeren met een handicap en intergemeentelijke samenwerkingen structurele werkingssubsidies kunnen ontvangen, die de laatste jaren ook gestegen zijn, zoals u weet.

Er is ook het decreet Bovenlokale Cultuurwerking, wat misschien wat verder lijkt te staan van dit debat maar waar jongeren die een bovenlokaal cultureel project opzetten ook door kunnen ondersteund worden.

Dan blijft er de subsidielijn 'Experimenteel jeugdwerk' binnen het decreet Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleid, waarbij ook bovenlokale initiatieven een project kunnen indienen.

We hebben uiteraard onze uitleendienst voor kampeermateriaal.

Er is de vernieuwde kadervorming – waarover vorige week nog interessante gegevens verschenen – waardoor jongeren een attest van animator, hoofdanimator en instructeur kunnen verwerven, en die we toch ook in een toekomstgericht kleedje hebben kunnen steken.

Er is ook het recente initiatief samen met de ministers Crevits en Muyters om avontuurlijkere en groenere speelplaatsen te krijgen, om dus letterlijk meer speelruimte te hebben.

En, last but not least, er is de structurele ondersteuning van een honderdtal Vlaamse jeugdverenigingen die op hun beurt het lokale jeugdwerk ondersteunen.

Dit zijn toch een aantal basiselementen die nog steeds sterk blijven en die inderdaad, wat mij en wellicht ook wat deze commissie betreft, in de toekomst nog uitgebouwd kunnen worden. Maar het zal toch eerder een zaak zijn van de volgende beleidsploeg om daar de juiste perspectieven aan te geven.

Uw tweede vraag luidt: zijn de bestaande monitoringsmechanismen voldoende? Zoals ik reeds aangaf, zijn er een aantal degelijke monitorinstrumenten voorhanden. Ik wil hierbij het voorbeeld geven van de lokale vrijetijdsmonitor. In het advies van de Vlaamse Jeugdraad wordt het volgende vermeld: "We willen elke dag blijven verbeteren en daarvoor hebben we nood aan een cijfertool die de kracht maar ook de groeikansen van jeugdwerk en jeugdbeleid kan aantonen." Je kunt de kracht van het jeugdwerk meten, bijvoorbeeld door de cijfers van de tewerkstelling in de jeugdsector bij de lokale besturen te bekijken. Dat is misschien niet het enige criterium of ijkpunt, maar het is niet onbelangrijk. Hierbij alvast een aantal cijfers uit de lokale vrijetijdsmonitor. In 2017 kregen jeugdwerkers in heel Vlaanderen 15.218 statuten toegekend. Dat zijn er 10.206 voor speelpleinwerking – een apart gegeven, zoals u weet –, 2257 voor vakantiewerking, 1193 voor buitenschoolse opvang en 1262 voor andere jeugdprojecten. Als we dat tot arbeidsplaatsen terugbrengen, gaat het voor de jeugdsector in totaal over zo'n 1630 arbeidsplaatsen. Daarnaast werkten 8252 jeugdwerkers onder een vrijwilligersstatuut.

Ten derde, de stand van zaken van de voorbereiding van de tweemeting. Ik heb het al even gezegd, de komende weken gaan we de opdracht geven om dat allemaal in goede banen te leiden en voor te bereiden. Uiteraard is het zeker belangrijk dat, zoals bij de vorige metingen, de relevante actoren betrokken worden bij dit traject. Met andere woorden, wat we juist gaan meten en hoe we dat gaan doen – uiteraard verdergaand op de vorige twee –, staat nog niet helemaal vast, maar de jeugdsector zal daar zeer uitgebreid in meegenomen worden. Hoe die tweemeting zich dan zal verhouden tot de lokale vrijetijdsmonitor, gaan we ook bekijken. Ik herhaal het, de meting zelf gebeurt in 2020.

De evolutie van de financiële middelen die de lokale besturen besteden, was de vierde vraag. Aangezien het in deze monitor om een nulmeting gaat, kan uit de toepassing zelf nog geen evolutie ten opzichte van de voorgaande jaren worden opgetekend – dat had ik voordien ook gezegd. Wanneer we naar het financiële plaatje kijken, merken we dat de gemeenten samen 103.729.832 euro als exploitatie-uitgaven lieten optekenen. De bron is hier de Beleids- en Beheerscyclus (BBC) van het Agentschap Binnenlands Bestuur. 204 van de 232 ingevoerde gemeenten tonen aan financiële ondersteuning te bieden aan erkende en niet-erkende verenigingen in het beleidsveld Jeugd.

De vrijetijdsmonitor maakt een onderscheid tussen gewone initiatieven en initiatieven voor laaggeschoolde jongeren en voor kinderen en jongeren met een beperking of in armoede. 199 van de 232 ingevoerde gemeenten – 86 procent van alle gemeenten – investeren in armoede-initiatieven voor kinderen en jongeren.

Vervolgens de vraag van de Jeugdraad om de BBC nu al aan te passen. Ik ben van mening dat we eerst moeten bekijken welke cijfers er nodig en wenselijk zijn. Het is hierbij belangrijk dat de administratie en de sector dit samen oplijsten. Op basis van die lijst kan dan bekeken worden welke cijfers reeds kunnen gegenereerd worden uit monitoringtools, databanken en onderzoeken. Pas als dit niet het verhoopte resultaat oplevert, komt voor mij een wijziging van de BBC in het vizier. Dus ik laat de deur zeker op een kier. Ik denk dat we het met de sector eerst nog grondiger moeten doorpraten, en dat zal dan uiteraard ook een gevolg zijn van het advies van de Jeugdraad.

De zesde en laatste vraag ging over de nieuwe gemeentebesturen. Sinds 2017 loopt er bij VVJ/Bataljong het traject Plan het Plan om jeugddiensten en -raden klaar te stomen om met de nodige kennis en expertise het planningsjaar 2019 aan te vatten. Het project 'Debattle', dat samen met De Ambassade werd georganiseerd, is hiervan een onderdeel en legt een basis. Ik ben van mening dat deze twee bovenbouworganisaties de natuurlijke kernspelers zijn en blijven om

het lokale jeugdwerk en jeugdbeleid sterk te maken. Als minister is het belangrijk dat ik deze organisaties in die zin ook verder blijf ondersteunen. Dit gebeurt in eerste instantie door middelen toe te kennen om trajecten als Plan het Plan of 'Debattle' mogelijk te maken. Daarnaast ondersteun ik ook door instrumenten aan te reiken, zoals de lokale vrijetijdsmonitor en de jeugdmonitor, die ook door VVJ/Bataljong wordt gebruikt voor het begeleiden van de steden en gemeenten in hun lokale participatietrajecten. Ook de administratie neemt uiteraard heel wat initiatieven, zoals de verspreiding van het nieuwe inspiratiekader voor kindvriendelijke steden en gemeenten. Dat zijn toch telkens zo'n zestig interessante en goede praktijken waaruit alle gemeenten inspiratie kunnen putten.

Zij organiseren ook infosessies rond het decreet Bovenlokaal Jeugdwerk en Bovenlokale Cultuurwerking. Er is de promotie van jeugdmaps door de administratie en het geven van presentaties over de lokale vrijetijdsmonitor. Er is dus een heel palet aan maatregelen, met één doel: het lokale jeugdbeleid en jeugdwerk versterken en dus zeker niet loslaten.

Ik denk dat ik hiermee uitvoering hebben gegeven aan wat ik beloofd had, namelijk de monitoring an sich. Ik heb ook altijd gezegd dat we zouden staan waar we nu staan. Er is nu een eerste nulmeting en de komende jaren zullen aangeven, op basis van parameters en in samenwerking met de politiek en de jeugdsector, in welke richting de ondersteuning van het jeugdwerk vanuit de steden en gemeenten gaat. Dat we dat met zorg en waakzaamheid zullen volgen, hoeft hopelijk geen betoog.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, u geeft heel wat informatie, meer dan nodig voor de vragen die ik heb gesteld. Toch blijf ik voor een aantal vragen op mijn honger zitten.

U zegt dat er nu een vrijetijdsmonitor is waar een aantal elementen kunnen worden uitgehaald. Ik ga daar ook van uit. Er is werk in gestoken met een duidelijke opdracht. Uit de ervaring van diegenen die ermee aan de slag willen gaan en er conclusies uit willen trekken, blijkt dat de cijfers en de manier van opvragen zeer breed zijn, waardoor het interpreteren van de cijfers alle richtingen kan uitgaan en je niet goed weet hoe je met de cijfers moet omgaan. Goochelen met cijfers, is eigenlijk niet zo moeilijk, maar om er iets concreets uit te leren en te concluderen, is wel een moeilijke opdracht. Ik ben dus een beetje bezorgd als u zegt dat u eerst wilt afwachten hoe het verder zal lopen voor u zult bijsleutelen. Ik denk dat de roep vanuit de sector heel duidelijk is.

U zegt dat u de deur op een kier laat. Hoe lang blijft die kier open vooraleer u ermee aan de slag gaat? Voorziet u in overleg? Is dat concreet en duidelijk en op korte termijn, of laat u de deur op een kier en zult u over een jaar evalueren? Hoe moet ik dat interpreteren? Ik zou hierop graag een duidelijk antwoord krijgen.

Omdat er wordt gewerkt met een nieuw instrument voor de financiële middelen en de interpretatie, zegt u dat het eigenlijk niet mogelijk is om te vergelijken met de voorgaande jaren en dat u dat in het verleden ook hebt gezegd. Ik denk dat het parlement nochtans heel duidelijk heeft gevraagd dat de eerste meting en de volgende met elkaar vergelijkbaar zouden zijn. Het gaat over de manier van cijfers opvragen en overgangsmaatregelen treffen. Ik dacht dat het heel duidelijk de opdracht van het parlement was om de metingen en de cijfers die we nu kennen, van 2014 en 2017, niet zomaar overboord te gooien en met een nieuwe lei te starten in 2018 en 2020. Het was heel duidelijk de vraag om het wel te kunnen vergelijken en kennisopbouw te kunnen doen en niet om om de zoveel jaar met iets nieuws te komen waardoor een evolutie niet meer zichtbaar is.

Minister, ik zou ervoor willen pleiten om op een of andere manier ervoor te zorgen dat men kan vergelijken. Hoe zou u dat willen doen? Of vindt u dat totaal niet belangrijk en waarom niet? De voorbije jaren zijn er toch wel wat wijzigingen geweest.

Het is positief te horen dat er vanuit de administratie heel gericht informatie naar de gemeenten gaat, naar de jeugddiensten en wellicht ook naar de schepenen van Jeugd, om heel wat 'good practices' en inspiratie mee te geven. Communiceert de administratie ook over datgene wat wij hebben geleerd uit de nul- en eenmeting en uit de zwakkere elementen die naar boven kwamen? Mag ik daar extra inspanningen voor verwachten?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik dank u voor de antwoorden met heel veel informatie.

De Vlaamse Jeugdraad en de hele jeugdsector leggen al verschillende jaren de nadruk op voldoende monitoring, voldoende inspraak en betrokkenheid. We moeten ze daar zeker en vast in tegemoetkomen zonder daarom de autonomie van de lokale besturen te doorkruisen.

De vrijetijdsmonitor geeft een deel van het antwoord maar er is geen overzicht van alle gemeenten. 232 van de 308 gemeenten hebben deelgenomen. Het geeft alleszins al een eerste indruk voor de gemeenten. Toch zijn er nog wat onduidelikheden over die vrijetijdsmonitor. Het is niet duidelijk hoe de cijfers worden gecontroleerd en of ze wel kloppen. Mijn collega zal volgende week dieper ingaan op de vrijetijdsmonitor voor cultuur en sociaal-cultureel volwassenenwerk. Ik vraag me af of u meer achtergrond kunt geven over de verwerking van de gegevens voor jeugd. Welke weg doorlopen de gemeenten eens ze hun gegevens hebben ingegeven? Hoe wordt er teruggekoppeld naar de gemeenten? Hoe wordt ervoor gezorgd dat gemeenten input blijven geven, zowel de gemeenten die al gegevens hebben ingegeven als nieuwe gemeenten?

De jeugdmonitor is een ander instrument om te peilen naar de lokale noden van kinderen en jongeren. Er zijn heel wat gemeenten die daar al op ingetekend hebben, maar het is nog altijd onduidelijk hoeveel gemeenten hier effectief gebruik van maken. Ik weet niet of u daar ondertussen meer duidelijkheid over hebt dan wel of ik daar een schriftelijke vraag over moet stellen.

Daarnaast legt mijn fractie de nadruk op die lokale jeugdraden. Het is voor ons heel belangrijk dat ze op lokaal niveau jongeren en kinderen betrekken bij het beleid. Wij geloven rotsvast in de wijsheid van die lokale besturen. Ik denk dat we hun rol, hun lokale autonomie, niet mogen onderschatten. We hebben daar ook wel wat vertrouwen in. Het is echter wel zo dat de manier waarop kinderen en jongeren participeren altijd aan verandering onderhevig is. Dat is natuurlijk een evolutief gegeven.

Daarom denk ik dat het belangrijk is dat al die meetinstrumenten – de vrijetijdsmonitor, de een- en tweemeting, en de jeugdmonitor – op elkaar afgestemd worden, zodat we in de toekomst een goede analyse en een volledig beeld kunnen hebben van de samenwerking ertussen.

Bart Caron (Groen): Alle bedenkingen zijn legitiem, maar de meest problematische kwestie is volgens mij de onvolledigheid. Een dergelijke monitor is maar een goed instrument in de mate dat je daar een quasi volledigheid mee gaat nastreven. Anders wordt het nagenoeg onmogelijk om er een interpretatie aan te geven en het te beoordelen op termijn. Het is doodjammer voor die meer dan tweehonderd gemeenten die er wel al aan deelnemen dat hun inspanningen

moeilijk interpreteerbaar worden door toedoen van de gemeenten die niet deelnemen. Los van de methodische kwesties, de thema's en de interpretatie is die onvolledigheid het pijnpunt bij uitstek.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik weet niet of velen van jullie dit verwacht hadden, maar het goede nieuws is in elk geval dat 86 procent van de gemeenten aan de vrijetijdsmonitor deelnemen. Dat is in elk geval hoger dan mijn verwachtingen. Ik vreesde dat we ergens tussen 60 en 70 procent zouden uitkomen.

Hoe jammer het ook moge zijn, ik denk niet dat we op 100 procent moeten hopen. Dat is de consequentie van de keuze die de meerderheid in dit parlement gemaakt heeft en die moeten we nu assumeren. *(Opmerkingen van Bart Caron)*

86 procent is desalniettemin een hoge respons in een enquête – want dat is de vrijetijdsmonitor toch. In die zin kunnen we met die cijfers toch wel iets doen.

Waarom heeft het zolang geduurd om dit allemaal op punt te stellen? Aan de andere kant van de tafel hebben we als gedegen onderhandelingspartner de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), die vragen stelt bij onze werkwijze om het beleid lokaal te laten inkantelen maar tegelijkertijd gegevens te vragen. Dat is een normale opstelling, maar daarmee moeten wij het wel doen. Ik denk dat de VVSG zich heel constructief heeft opgesteld door te vragen welke gegevens we precies wilden hebben. Daarna moesten we alles nog kunnen implementeren, ICT-gewijs, en nu pas hebben we de eerste return van de cijfers.

Ik geef echter toe dat het op dit ogenblik nog om brutocijfers gaat. We zullen dus met de administratie moeten ijveren om een akkoord te hebben met alle betrokkenen over hoe we die cijfers dan uiteindelijk gaan interpreteren en gebruiken. Misschien moeten we overwegen om daar ook wat wetenschappelijke hulp bij te vragen. Die optie laat ik open. Op dit ogenblik komen de cijfers binnen en ze zijn zeker bruikbaar. Ze zijn dan wel niet 100 procent vergelijkbaar met de vorige, maar dat komt ook omdat de VVSG zegt niet hetzelfde te willen doen als voorheen. Er is dus iets veranderd.

Ik werk met de mogelijke vragen en beslissingen van zowel de regering als het parlement. Ik denk dat ik daar heel correct gehoor aan geef. Als we nu de stap kunnen zetten, samen met de cultuur- en jeugdsector, om te bekijken hoe we met de cijfers aan de slag gaan en na te gaan of we al dan niet akkoord gaan met bepaalde interpretaties, dan kunnen we minstens een vergelijking beginnen te maken. Ik zal de sector daar dus heel nauw bij betrekken en ik vond het in die zin ook goed dat de federatie vorige week – en de Jeugdraad nu ook, op zijn manier – vroeg om die cijfers in een open dialoog met de sector te bekijken.

Met de tweemeting zelf, een andere jeugdspecifieke meting, zullen we verdergaan zoals met de nul- en eenmeting. Dat spreekt voor zich. Maar ook daarbij wordt de jeugdsector nauw betrokken. Mochten er nog andere invalshoeken zijn, dan willen we daar rekening mee houden.

Ik herhaal het nog eens: ik ben ervan overtuigd dat ik u afgeleverd heb wat ik u twee jaar geleden beloofd heb. Men kan geen twee zaken tegelijkertijd willen. Er zijn beslissingen genomen die men voor een deel moet assumeren. We moeten de massa gegevens die we nu hebben, richten en iken. We moeten een akkoord vinden over hoe we er de volgende jaren mee aan de slag kunnen als interpretatiemonitor.

Het debat over de keuze voor de lokale inkanteling van het jeugd- en cultuurbeleid zal blijven bestaan. Dat is een debat van politieke stellingnames en een

debat dat de sector met argusogen bekijkt, maar ik zal toch mijn best doen om die twee zaken, de cijfers en de keuze, uiteen te houden, toch voor zolang ik hier nog zit. Men kan het over het laatste oneens zijn, dat is geen enkel probleem, maar toch moeten we proberen om met zoveel mogelijk mensen een akkoord te vinden over welke interpretatie we de komende jaren aan de cijfers willen geven. Daar de sectoren bij betrekken, is volgens mij de beste garantie om dat niet vanuit een ivoren toren te doen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Dank u wel, minister. Collega's, laat het duidelijk zijn dat iedereen in het parlement gelooft in het vertrouwen in de lokale besturen en achter de keuze staat om dat vertrouwen bij de lokale besturen te leggen. Het feit dat zij het dichtst bij onze burgers en onze kinderen en jongeren staan, wordt niet op een of andere manier ter discussie gesteld. Op een goede manier beleid voeren, ook op lokaal niveau, kun je maar als je goede parameters hebt en goede vergelijkingen kunt maken. Dat is een ongelooflijk cruciale taak van de Vlaamse overheid. Je kunt dat niet verwachten van elke lokale jeugddienst, behalve misschien dat ze een vergelijking maken met de buurgemeente. Maar als je het op grotere schaal wilt doen, dan is het een cruciale opdracht om de lokale besturen op een goede manier het vertrouwen te geven zodat zij op een goede manier kunnen handelen en eventueel snel kunnen inspelen op veranderingen, opleidingen en tips vanuit Vlaanderen, en dergelijke meer. Het is cruciaal dat die gegevens op een goede manier worden verzameld.

Minister, u bent positief verrast door het feit dat onze jeugddiensten en gemeenten zo massaal die gegevens invullen. Ik kan dat alleen maar toejuichen. Het is ook het grootste bewijs dat die lokale bestuurders en de jeugddiensten zelf smeken om op een goede manier die vergelijking te kunnen maken en dat ze echt wel paraat staan om daaraan mee te werken. Het wordt niet ervaren als administratieve overlast.

Minister, u zegt dat u hebt gesproken met de VVSG en dat er een aantal dingen zijn ingekrompen. Ik denk dat het signaal vanuit het parlement maar ook vanuit de jeugddiensten heel duidelijk is. Mijn vraag is om ervoor te zorgen dat de cijfers goed vergelijkbaar zijn. Ik heb van u begrepen dat u daar de komende weken mee aan de slag gaat. Ik kijk ook uit naar de resultaten van de komende weken om te zien hoe we daar stappen voorwaarts kunnen zetten. Zoals u zelf aangeeft, heeft de federatie, terecht, eveneens die opmerkingen gemaakt. Zij zijn ook zeer bezorgd over de vergelijkbaarheid, over het feit dat die cijfers veel te algemeen zijn en dat we daar niet mee aan de slag kunnen. Ik ben dus blij dat u de komende weken met de sector rond de tafel zit en ik hoop dat we dan verdere stappen voorwaarts kunnen zetten.

Wat betreft de praktische organisatie van die tweemeting: u gaat de komende weken de opdracht laten opmaken, maar kunt u verzekeren dat de opdracht deze legislatuur zal worden uitgeschreven? Anders dreigen we wegens de verkiezingen een beetje te laat te komen, als dat in 2020 vorm moet krijgen.

Minister Sven Gatz: Dat zou wel de bedoeling moeten zijn, ja. Ik ga daar wel van uit.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Dank u wel, minister. Het is goed dat er al eerste stappen zijn gezet. Er is al een weg afgelegd. Maar ik sluit me ook aan bij collega Rombouts. De cijfers zijn enorm belangrijk maar ze moeten natuurlijk wel overzichtelijk zijn zodat we ze kunnen vergelijken. Wat betreft de inkanteling in het lokaal jeugdbeleid: dat zal na de tweemeting of misschien de driemeting

moeten blijken. Dat zal de toekomst uitwijzen. Maar vanuit het lokale beleid worden er toch al heel wat inspanningen gedaan, samen met de jeugdsector. Wij blijven dat zeker en vast verder opvolgen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de onderhandelingen met de federale overheid en de andere gemeenschappen over de toekomstige verdeling van de opbrengsten uit frequentieveilingen – 579 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Zoals de collega's ga ook ik beginnen met een gedicht. Het is een gedicht uit een bundel die helaas te weinig bekend is, namelijk 'The beautiful poetry of Donald Trump'. Ik ga het opzet van de bundel kort toelichten: "It is a little known alternative fact that the 45th president, Donald Jr. Trump, has long been a remarkable poet. This book aims to redress this oversight on the part of the literary world, and showcase his finest and most revealing words in a previously unseen form." Het gedicht is een klassieker.

Very Dishonest Media

*The BBC is in total disarray
The failing New York Times gets worse and worse by the day
The leaks are absolutely real.
The news is fake.
I'm turning to Fox News
where we get a fair shake.
Watched Saturday Night Live hit job on me
I don't call it thin-skinned. I'm angry.*

Het zijn echte tweets en uitspraken van Donald Trump, en iemand heeft zich beziggehouden ze om te vormen tot prachtige gedichten.

Ik wil geen afbreuk doen aan onze Vlaamse dichters. Daarom lees ik nu een gedicht dat Tom Lanoye schreef voor deze Poëzieweek en dat heel beklijvend is.

Zonder handen, zonder tanden

*Geen woord zo vrij als vrij.
Het weert wat men verbiedt.
Smetvrij, vetvrij. Kogelvrij.
Maar wat is dan 'gastvrij'?
(Ontdaan van vreemdelingenwaan?)
En vogelvrij: een doel, een straf?
Of een verzuchting op een graf?
Hier ligt hij:
Eindelijk vrij.
Geen woord zit zo gestoord vol zwijnerij.
'Vrije jongen, vrije liefde, vrije handel.'
En toch loert overal ook angst voor vrije val.
Geen woord bekoort zozeer
Voor wie het hoort,
Geen woord vermoordt zoveel*

Van wie er niet bij hoort...

Vrij –

wij?

De lucht is vrij,

De vraag is vrij.

De vrijheid niet.

Ze lonkt en vrijt.

Maar zij ontschiet.

Ik ga nu over tot mijn vraag om uitleg. Op 20 juli 2018 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de nota aan het Overlegcomité 'Verdeling van de middelen uit het digitaal dividend ten gunste van de veiling van de 800 megahertzband', met name het standpunt van de gemeenschappen om bij een nieuwe veiling van frequenties te streven naar een verdeling van de opbrengsten tussen de federale overheid en de gemeenschappen, die in verhouding staat tot het gebruik van de betrokken frequenties voor respectievelijk omroepdiensten of audiovisuele media.

Minister, in antwoord op mijn schriftelijke vraag van 6 september 2018 bleef u echter op de vlakte voor wat betreft het vastleggen van een plan van aanpak met betrekking tot de verdeling van de opbrengsten van toekomstige veilingen. U stelde: "In het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 staat dat bij toekomstige veilingen van frequenties de verdeling van de opbrengsten tussen de diverse bevoegde overheden in verhouding moet staan tot het gebruik van de betrokken frequenties voor respectievelijk omroepdiensten of digitale datacommunicatie. In dat opzicht ben ik dan ook van mening dat het aandeel van de gemeenschappen in de vergoeding onderzocht en besproken moet kunnen worden. Die oefening is bezig. Ik plan gesprekken met de andere gemeenschappen te voeren."

Uw federale collega Alexander De Croo lijkt echter geen reden te zien om de verdeling van de opbrengsten tussen de gemeenschappen en de federale overheid bij te stellen. Zo konden we in Le Soir van 7 november 2018 lezen: "Il n'y a aucune raison de déroger à l'accord conclu au sein du comité de concertation en 2013". Een onderscheid maken tussen het gebruik van de betrokken frequenties voor respectievelijk omroepdiensten of digitale datacommunicatie zou volgens het kabinet van minister De Croo niet alleen onwenselijk maar ook technisch onmogelijk zijn.

Tijdens de bespreking van de beleidsbrief Media op 22 november 2018 verzekerde u de commissie dat er in de schoot van het Overlegcomité constructieve gesprekken plaatsvonden, maar die gesprekken lijken op een sisser uit te draaien waardoor de veiling van de 700 megahertz frequentieband, nodig voor de uitrol van 5G, wellicht niet meer voor dit jaar zal zijn, zoals oorspronkelijk gepland. In De Tijd van 18 januari 2019 wordt bericht dat het dossier volledig geblokkeerd zit bij het Overlegcomité aangezien men niet tot een akkoord komt over de verdeling van de inkomsten uit de veiling en er ook geen consensus is over de komst van een vierde operator.

Minister, welke stappen hebt u ondertussen genomen om tot een plan van aanpak te komen waarbij de verdeling van de opbrengsten tussen de diverse bevoegde overheden inderdaad in verhouding staat tot het gebruik van de betrokken frequenties voor respectievelijk omroepdiensten of digitale datacommunicatie? Kunt u de gesprekken die hierover gevoerd werden met de overige gemeenschappen en de federale overheid toelichten? Heeft de Vlaamse Regering al een standpunt geformuleerd over de beoogde verdeelsleutel bij de veiling van de 700 megahertz frequentieband? Hoe verhoudt dit zich tot de standpunten van de andere gemeenschappen en de federale overheid? Kunt u toelichten wat de voornaamste knelpunten zijn om op het Overlegcomité tot een akkoord te

komen? Is er nog steeds sprake van technische en/of juridische kwesties die moeten worden uitgeklaard? Zo ja, welke?

Is de Vlaamse Regering voorstander van de komst van een vierde operator op de markt?

Lijkt het u realistisch dat er nog voor het einde van de legislatuur een consensus bereikt kan worden? Waarom wel, waarom niet?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het verhaal van de verdeling van de inkomsten komt voort uit de eerste verdeling van inkomsten van de 800 megahertzband, toen frequentiebanden die voor de omroep gebruikt werden, tot gsm-frequenties geherkwalificeerd werden. Ze werden vervolgens naar de markt gebracht via licenties die 360 miljoen euro hebben opgeleverd.

De beslissing over de inkomsten van deze frequenties werd via beslissing van het Overlegcomité van 24 april 2013 – een beslissing die ik tot vervelens toe heb voorgelezen en ook zal blijven voorlezen – als volgt genotuleerd.

Voor zover de veiling 360 miljoen euro opbrengt, zal de verdeling 80 procent federaal en 20 procent voor de gemeenschappen zijn.

Voor het deel van de opbrengst van de veiling dat hoger zal liggen dan 360 miljoen euro, zal de verdeling 50 procent federaal en 50 procent voor de gemeenschappen zijn.

Met het oog op toekomstige veilingen zal het gebruik van de frequenties de komende jaren permanent worden gemonitord.

Deze beslissing is een principiële beslissing die ook van toepassing zal zijn op toekomstige veilingen van gelijkaardige frequenties.

Tot zover het punt waar we steeds naar teruggrijpen.

Zoals u aangeeft, mevrouw Segers, zitten we in een voorbereidende fase van nieuwe veilingen, en daarbij gaat het over vijf federale besluiten: ten eerste de 700 megahertzband ofwel het tweede digitaal dividend. Ten tweede de vernieuwing van bestaande 2G- en 3G-licenties met 900 en 1800 megahertz. Ten derde de 2 en 2,6 gigahertzband. Ten vierde de 1400 megahertzband. Ten vijfde de 3,6 gigahertzband.

Hoe wil ik dit aanpakken? Het debat over de veiling van de nieuwe frequenties is eind juli opgestart via het Interministerieel Comité. Het dossier werd besproken op het Overlegcomité van 7 november en 19 december 2018. De opmerkingen van de Vlaamse Gemeenschap behelzen twee luiken.

Er is een technisch luik waarin door het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) verduidelijking en kennisuitwisseling wordt gevraagd over de uitrol van 5G en de normering. Daarnaast zijn er ook vragen over de impact op bestaande investeringen en de mogelijkheden om het spectrum te kunnen gebruiken voor innovatieve toepassingen in industriële en/of stedelijke gebieden. De gesprekken over dit gedeelte verlopen eerder constructief.

Het tweede luik gaat over de verdeling van de middelen die uit deze veiling zouden voortkomen. Zoals in het regeerakkoord staat vermeld, vraagt de Vlaamse Gemeenschap een verdeling van de middelen die meer in verhouding staat tot

het gebruik van de betrokken frequenties voor omroep. In dat voorstel grijpt het federale niveau terug naar de middelenverdeling uit 2013, zoals ik daarnet aangaf. De gemeenschappen hebben deze boodschap meegenomen, maar zich niet akkoord verklaard met het bovenvermelde principe.

Ik moet u zeggen dat er op dit ogenblik wel openingen zijn om deze middelenverdeling van 80 procent en 20 procent te laten evolueren. Er is beweging in de zaak. Tot zover zijn we dus. Op dit moment wordt er bilateraal overlegd. Volgende week is er opnieuw een Overlegcomité gepland.

Wat is ons standpunt? Wij zitten met de Vlaamse Gemeenschap, de Franse en Duitstalige Gemeenschap op dezelfde lijn. We zijn samen van mening dat de vork van de opbrengsten voor de gemeenschappen groter moet zijn dan de verdeelsleutel uit het verleden toelaat.

Waar liggen de knelpunten? Er zijn nog andere punten zoals ik zonet aangaf, maar het zwaartepunt ligt bij de verdeling van de inkomsten tussen de federale overheid en de gemeenschappen. Nog een knelpunt is het feit dat er andere dossiers aan dit dossier zijn verbonden. Daardoor wordt het soms wel ingewikkeld.

Is de Vlaamse Regering voorstander van een vierde operator op de markt? Ik ben als minister van Media vragende partij voor de uitrol en de ontwikkeling van sterke, solide en betrouwbare netwerkinfrastructuren voor de omroepdiensten. Mijn bezorgdheid is dat de omroepen hun programma's en signalen via de elektronische communicatienetwerken zo kwalitatief mogelijk aan de kijkers moeten kunnen aanbieden.

Of dit via drie dan wel vier operatoren moet gebeuren, is eerder een debat over concurrentie. Dat is een bevoegdheid van de federale overheid, waar dit dossier in het kader van het zogenaamde Zomerakkoord vorig jaar werd goedgekeurd.

Dan is er de vraag van 5 miljoen. Zal er nog voor het einde van deze legislatuur een consensus bereikt worden? Daar kan ik nu niet op antwoorden. Dat hangt niet enkel van de Vlaamse Regering af.

Er is zeker vooruitgang op het gebied van de twee inhoudelijke luiken die ik aangaf. De politieke situatie en de val van de Federale Regering enerzijds én de koppeling van dit dossier aan andere dossiers anderzijds maken het er absoluut niet eenvoudiger op. Het blijft dus een heel moeilijk en zwaar dossier.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Terecht. Het is een heel moeilijk en complex dossier, vooral omdat er twee zaken aan elkaar gekoppeld worden. De verdeling van de middelen van het 5G-netwerk wordt gekoppeld aan een vierde operator. Vanuit sp.a hebben we wel heel veel twijfels over de nood aan een vierde operator. U haalt technische argumenten aan, maar het gaat ook over de leefbaarheid van de telecomsector.

Uw collega, federaal minister Philippe De Backer van Telecom, heeft in De Tijd zelfs gezegd dat hij de knoop niet ziet doorgehakt worden voor 2020. Ik schat die vraag van 5 miljoen, zoals u het stelt, bijzonder pessimistisch in. Er moet volgens de schatting een pak geld, zo'n 680 miljoen euro, worden verdeeld. Dan belandt men uiteraard ook in communautaire spelletjes. Intussen hebben al heel veel bedrijven een noodkreet geslaakt omdat de economie echt wel in het gedrang komt indien men niet zeer snel kan overgaan tot de uitrol van het 5G-netwerk. Ik denk dat het voor de verschillende regeringen alle hens aan dek moet zijn om ervoor te zorgen dat er zo snel mogelijk positieve stappen worden gezet. Zodat we in België tegenover de rest van Europa niet achterop blijven hinken.

Graag alle hens aan dek. Zoek een consensus. Ik ben blij om te horen dat het Overlegcomité volgende week opnieuw bij elkaar komt. Hopelijk worden daar stappen vooruitgezet, want dit kan niet langer blijven aanslepen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): U weet dat dit dossier voor ons een stokpaardje is. We hebben het ook voor het eerst ter sprake gebracht in de vorige legislatuur en sindsdien warm gehouden. Mevrouw Segers heeft natuurlijk gelijk. Het is en blijft een belangrijk dossier voor de Vlaamse Gemeenschap en we moeten daarbij op onze strepen blijven staan. Het aandeel media neemt toe, dat weten we, en dat moet eindelijk ook eens erkend worden.

Ik vind het een beetje jammer dat het nu ook politiek wordt gekoppeld aan het dossier van een eventuele komst van een vierde speler. Ook al wordt het tijdens deze legislatuur niet meer afgerond, ik hoop toch dat alle partijen die aan de onderhandelingstafel van de volgende Federale Regering worden geroepen van dit punt een zaak maken. Het is belangrijk genoeg en het gaat over veel geld.

Ik heb, voorzitter, ook een gedicht gezocht voor vandaag. Het is grijs gelezen, maar het is een iconisch gedicht dat we allemaal op school hebben voorgeschooteld gekregen: 'Melopee' van Paul van Ostaijen. Ik probeer het goed voor te lezen, maar dat zal moeilijk zijn door mijn West-Vlaamse afkomst. Anders laat ik het over aan de voorzitter als ik er niet meer uit geraak.

Ik probeer bij mijn gedicht altijd een anekdote te vertellen. Mijn thesis voor Germaanse Talen ging indertijd over Floris Couteele, een jeugdvriend van Marnix Gijsen en tijdgenoot van Paul van Ostaijen. Voor mijn thesis heb ik heel veel nog levende mensen uit die generatie gesproken. Soms leefden ze nog amper en waren dat hallucinante interviews. Een van de betere gesprekken was met Helene Timmermans. Zij was de zus van een van de Antwerpse oorlogsburgemeesters, Jan Timmermans. Helene was een tijdgenote, een vriendin van Paul van Ostaijen, waarschijnlijk een 'goede' vriendin. Het is maar een flauwe anekdote, maar het is wel iets nieuws en het is nog nooit gepubliceerd.

Ik doe het nu voor het eerst. Generaties literatuurwetenschappers en psychologen zullen daar nog een kluif aan hebben na vandaag. Ze vertelde me dus dat ze met haar vriend Paul arm in arm door de stad liep, en dat ze stil bleven staan bij de uitstalramen en commentaar gaven op de waren die daar te zien waren. Zo stonden ze ook stil bij een lingeriewinkel en – nu komt het – Paul van Ostaijen had volgens Helene Timmermans een hekel aan kant en franjes en gaf de voorkeur – minister, dat zal u interesseren – aan een keurige, rechte zoom in de damesslipjes. Dat is echt gebeurd. Dus als Helene Timmermans mij iets wijsgemaakt heeft, dan heb ik jullie nu iets wijsgemaakt. Maar ik vind dit toch een heel belangwekkende ontdekking, die ik hier in de annalen van dit parlement wil opnemen.

Maar dan het gedicht dat gelukkig wat korter is dan mijn exposé. Ik moet dat goed voorlezen, ik ga mijn best doen.

Melopee

*Onder de maan schuift de lange rivier
Over de lange rivier schuift moede de maan
Onder de maan op de lange rivier schuift de kano naar zee*

*Langs het hoogriet
Langs de laagwei
schuift de kano naar zee*

*schuift met de schuivende maan de kano naar zee
Zo zijn ze gezellen naar zee de kano de maan en de man
Waarom schuiven de maan en de man getweeën gedwee naar de zee*

Ik denk dat collega Van Werde dat eigenlijk wel veel beter zou kunnen voorlezen.
(Opmerkingen van Manuela Van Werde)

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wat de laatste tussenkomst betreft, had ik iets meer over de naad verhoopt, maar goed, daar zullen we dan over blijven napraten.

De complexiteit van het dossier en de inzet ervan werden door de twee parlementsleden nog eens goed aangegeven. De economische inzet is hoog. Mevrouw Segers heeft daar overschot van gelijk, en in die zin zouden we daar toch een doorbraak moeten kunnen vinden. Ik zal mij daar ook voor inzetten. Zonder de kroon te willen ontbloten, collega's, is het wel zo dat buiten de koppeling van de elementen die ik hier gegeven heb en het 4G-netwerk an sich, er nog wel andere koppelingen zijn. Op den duur wordt het natuurlijk wel een heel zwaarbeladen kar, met zaken die niet altijd met elkaar te maken hebben. Men kan nog zeggen dat er een verband is tussen 4G en deze veiling, men zit toch in dezelfde sector, maar het is breder.

We roeien met de riemen die we hebben en we zorgen dat de boot te water blijft. Ik sluit graag het debat af met het economische argument van een doorbraak op korte termijn, om dat dan op middellange termijn te kunnen doen. Ik zal er mij dus de komende uren en dagen voor blijven inzetten.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Dank u, minister. We rekenen op u om daar samen met uw collega's hard op in te zetten want de economische schade in deze dossiers, waar echt al te veel politieke spelletjes rond gespeeld worden en zaken aan elkaar gekoppeld worden, is te groot om dat langer te laten aanslepen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de digitalisering van de radiosector en de communicatie van de VRT daarover – 588 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voor mijn gedicht gaan we naar het buitenland. Ik heb gekozen voor een gedicht van de Joodse dichter Yehuda Amichai. In tegenstelling tot de andere gedichten die we tot nu toe gehoord hebben, is het misschien toch wel wat zwaarmoediger. De titel is: 'Een mens heeft in zijn leven'.

*Een mens heeft in zijn leven geen tijd om voor alles tijd te hebben.
En hij heeft geen uren genoeg om elk ding zijn uur te geven.
Prediker heeft zich daarin vergist.*

*Een mens moet haten en beminnen op hetzelfde moment,
met dezelfde ogen huilen en met dezelfde ogen lachen,
met dezelfde handen stenen wegwerpen*

*en ze met dezelfde handen vergaren,
liefde bedrijven in de oorlog en oorlog voeren in de liefde.*

*En haten en vergeven en onthouden en vergeten,
orde scheppen en verwarring, eten en verteren
waar lange geschiedenis jaren voor nodig heeft.*

*Een mens heeft in zijn leven geen tijd.
Terwijl hij verliest zoekt hij,
terwijl hij vindt, vergeet hij,
terwijl hij vergeet, bemint hij
en terwijl hij bemint, begint hij te vergeten.*

*De ziel is ervaren,
de ziel is zeer professioneel.
Alleen het lichaam blijft altijd
een amateur. Het probeert en vergist zich,
leert niets, raakt in de war,
dronken en blind in zijn genot en zijn pijn.*

*De dood van vijgen zal hij sterven in de herfst
verschrompeld en vol met zichzelf en zoet
terwijl de bladeren opdrogen op de grond
en de naakte takken al wijzen naar
waar alles zijn tijd heeft.*

Dan kom ik nu tot de vraag, terug met de voeten op de grond.

Op het Autosalon in Brussel – waar we allemaal in de file naartoe reden – werd op vrijdag 18 januari 2019 de officiële aftrap gegeven voor de Europese Elektronische Communicatie Code (EECC). De EECC houdt in dat alle nieuwe auto's binnen afzienbare tijd standaard worden uitgerust met een ontvanger voor digitale etherradio (DAB+), de opvolger van FM. De Europese lidstaten hebben twee jaar de tijd om de code in nationale wetgeving om te zetten.

Naar aanleiding hiervan werd VRT-verkeersanker Hajo Beeckman op vrijdag 18 januari uitgenodigd in het Radio 1-actuaprogramma De Wereld Vandaag. Ik apprecieer het werk van Hajo Beeckman als verkeersanker enorm. Ik denk dat we allemaal blij zijn als we op tijd weten waar er een file is en haar eventueel nog kunnen ontwijken. Net als vele luisteraars apprecieer ik dus zijn werk.

Daarom verbaasde het mij toch een beetje dat hij, toen hij werd uitgenodigd in het actuaprogramma, stelde dat de bezoekers van het Autosalon zich voorlopig geen zorgen moeten maken omdat de FM-radio het volgende decennium zeker nog niet zal verdwijnen. Dus wie nu een nieuwe wagen koopt, moet zeker nog geen DAB+-radio aankopen, aldus het VRT-verkeersanker. Ik probeer hem min of meer letterlijk te citeren: 'Eerst was er sprake van dat FM over enkele jaren uit de ether zou verdwijnen, maar die plannen zijn voorlopig afgevoerd. Met een gemiddelde levensduur van acht jaar zal de koper van een nieuwe wagen met FM-ontvanger tegen dan geen radio moeten missen.'

In het bericht daarover op VRT NWS is bovendien nog een foutje geslopen. Er stond: "Binnen de twee jaar moeten alle auto's in Europa uitgerust zijn met een digitale DAB+-radio." Dat is natuurlijk niet correct. Alle nieuwe wagens zullen moeten uitgerust zijn met DAB+, het is geen verplichting voor alle wagens.

Dit lijkt ons toch wel een eigenaardige communicatie van de openbare omroep, net op het moment dat de overheid, de autosector en de radiosector naar aanleiding van het Autosalon nogmaals een sensibiliseringsactie starten om de

voordelen van DAB+ aan te tonen, ter voorbereiding van de decretaal toch voorziene afschakeling van FM-radio vanaf het moment dat 50 procent digitaal naar de radio zal worden geluisterd. Bij de recente nulmeting bleek dat nu al één op vijf Vlamingen digitaal naar de radio luistert. We moeten daarbij wel vertellen dat dat maar 3 procent via DAB+ gebeurt.

Collega Meremans heeft hierover op 13 december 2018 ook nog een vraag gesteld. Toen kondigde u aan dat de Stuurgroep Digitale Radio Vlaanderen op 20 december 2018 de resultaten van De week van de digitale radio – die liep van 10 tot 16 november 2018 – zou bespreken en evalueren, en de toekomstige planning van 2019 zou bespreken. Het lijkt ons nuttig om naar aanleiding van dit kleine incident – laat ik het zo noemen – hierover toch een paar vragen te stellen.

De VRT werkte in november voluit mee aan die eerste Week van de digitale radio en is al jarenlang voorloper, eerst in DAB-, nu in DAB+-radio-uitzendingen. Ze zenden trouwens nog steeds spotjes uit ter promotie van digitale radio. Waarom vertolkt het VRT-verkeersanker dan het standpunt dat de aanschaf van een DAB+-radio-ontvanger in nieuwe wagens niet noodzakelijk is omdat FM-radio het komende decennium nog niet zal verdwijnen? Deelt u dit standpunt, minister?

Wat zijn de resultaten en de globale evaluatie van de eerste Week van de digitale radio volgens de stuurgroep?

Werden er afspraken gemaakt met de stuurgroep naar aanleiding van het Autosalon?

Welke activiteiten plant de stuurgroep in 2019 nog meer om de digitalisering van de radiosector te faciliteren?

Wat is de stand van zaken van de gesprekken tussen uzelf en Norkring over de mogelijkheden van kanaal 10 voor DAB+, bij voorkeur voor lokale radiozenders? Zoals u weet, is dat alleszins onze voorkeur.

Hebt u reeds afspraken gemaakt met de Federale Regering over de omzetting in Belgische wetgeving van die EECC met betrekking tot de verplichte aanwezigheid van DAB+ in nieuwe wagens?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wat het eerste aspect betreft, de communicatie vanuit de VRT over de DAB+-omschakeling, is het inderdaad zo dat het VRT-verkeersanker op 18 januari 2019 in De Wereld Vandaag geïnterviewd werd. Hij trad in het programma wel degelijk onafhankelijk op in de rol van een journalist: hij gaf een analyse over wat hij hoort en leest, en dit vrij genuanceerd. Het interview was ook niet bedoeld als promotiegesprek. Het ging live, maar bood in zijn totaliteit natuurlijk wel informatie en uitleg over DAB+ op zich.

Voorafgaand schetste de presentatrice correct de context van de Europese richtlijn die DAB+ binnen twee jaar standaard zal maken in alle nieuwe wagens. Vervolgens werden de voordelen van DAB+ geduid. Daarna stelde het verkeersanker dat je zelfs zonder DAB+ nog altijd jaren radio zult kunnen luisteren, tot ver in het volgende decennium, maar hij voegde er wel aan toe dat DAB+ al een goeie keuze zou zijn als je bijvoorbeeld veel in de wagen zit en daarbij graag radio luistert.

Op het voorbereidingsblad – zo is mij meegedeeld, mevrouw Brouwers – stond ook: “als je die wagen acht jaar wilt houden, dan zijn er ook DAB-adapters op de markt, mocht FM tijdens de levensduur van de auto uit de lucht gaan”. Die passage is niet in het gesprek geraakt.

Ik denk niet dat ik overdrijf, en ik deel ook uw mening, als ik zeg dat die interventie op zich geen onverdeeld succes was. Het was wel degelijk het standpunt van het verkeersanker.

Wat de evolutie van FM zal zijn, is moeilijk te voorspellen. Ik deel wel de mening dat FM binnen tien jaar allicht nog niet dood zal zijn. We hebben in 2017 nieuwe FM-erkenningen uitgedeeld aan de radio-omroepen voor de duur van negen jaar. Zo stelt het decreet het althans. Dat is dus iets wat nog loopt. Ik bekijk het echter niet vanuit het standpunt van FM, maar van dat van DAB+. Met het groeiende aanbod en de grote meerwaarde ervan verwacht ik een toename van het luisteren via DAB+ en van digitaal luisteren, waardoor FM automatisch zal verminderen. Waar het om draait, is waar men naartoe evolueert en op welke termijn. Daarin ben ik van mening dat FM minder en minder relevant wordt wegens een gebrek aan luisteraars.

Wil dit zeggen dat er geen totale FM-switch-off kan komen? Nee, een FM-switch-off is een hefboom en kan dat in de toekomst blijven, om nog meer naar DAB+ te gaan. Zelfs na die switch-off zou het echter kunnen dat FM op een beperkte manier verder gaat. Veel hangt af van de manier waarop en de mate waarin het beschikbare spectrum vorm krijgt en dan hebben we het ook over regionale en lokale DAB+, maar dat is een ander debat. We hebben het er al over gehad en we zullen het er zeker nog over hebben.

De start en eerste fase van de DAB+-uitrol hebben we deze legislatuur vorm gegeven. De volgende stappen zijn voor de komende jaren.

Wat de resultaten en de globale evaluatie van de eerste Week van de digitale radio betreft, die werden uiteraard op de stuurgroep besproken. Dit ging over de boodschappen en het aantal boodschappen in de verschillende soorten media alsook de impact ervan. De stuurgroep noemt de evaluatie positief. We hebben met zijn allen en vooral met dank aan de omroepen zelf veel over DAB+ gesproken en dus bewustwording gecreëerd. Deze is nog aan het groeien. We stellen ook vast dat de bevolking DAB+ meer en meer begint te kennen en begrijpen, en er dus ook naar vraagt. Dat was tot voor kort nauwelijks het geval. Er zijn nog geen cijfers over de verkoop van DAB+-toestellen in 2018. Het is daar ook nog iets te vroeg voor. Ook hier is er echter hoop op een groei. Ik zal u een presentatie met enkele facts and figures van deze eerste campagne bezorgen.

Welke afspraken werden er gemaakt naar aanleiding van het Autosalon en de communicatie daar? Zoals u wellicht weet, heeft de stuurgroep samengewerkt met MaRadio en werd er ook een persconferentie georganiseerd met mijn federale en Franstalige homoloog en ikzelf, alsook met de heer Patrick Hannon van WorldDAB. Daar heeft iedereen het belang van DAB+ onderstreept en vooral gewezen op de bepalingen van de European Electronic Communications Code (EECC), de nieuwe Europese Richtlijn die onder meer bepaalt dat alle nieuwe wagens in de EU tegen eind 2020 over een ingebouwde DAB+-ontvanger moeten beschikken.

De persconferentie en het nieuwsbericht over de aankondiging van de nieuwe richtlijn waren toch wel een succes en ook de respons in de media was goed. Ik was hier zelf ook wel tevreden over. Het is telkens laag per laag en stap voor stap dat we die bewustwording en deels ook de urgentie – al zou ik het nog niet zo durven te noemen – beginnen te creëren.

In 2019 gaan we door op ons elan, om het mooi uit te drukken. 'As we speak' – en dit bedoel ik letterlijk – vergadert de stuurgroep Digital Radio Vlaanderen op mijn kabinet om de plannen voor 2019 te bespreken en verder uit te werken. In een later stadium kom ik daar graag op terug, als er een opvolgingsvraag komt uiteraard.

Wat de stand van zaken betreft van de gesprekken met Norkring, weet u dat Kanaal 10 is toegekend aan Norkring voor Digital Video Broadcasting Terrestrial (DVB-T) en dat die licentie loopt tot 2024. Ik heb Norkring gevraagd om een voorstel rond lokale DAB+ te doen. Ik wacht dit af. Wij waren samen op die fameuze bijeenkomst, die trouwens goed verlopen is, in het Leuvense gebouw van de Vlaamse overheid. De vertegenwoordiger van Norkring zei daar met enig voluntarisme en misschien zelfs enige improvisatie – als ik het zo mag zeggen – dat hij gemakkelijk een voorstel kon doen. Ondanks aandringen heb ik dat voorstel nog altijd niet gekregen. Ik vraag mij af wat ik ga krijgen.

Het is allemaal goed en wel om bepaalde publieke uitspraken te doen, alsof alles 'op een wip en een flik' geregeld kan worden. Ik heb nog niets gezien, ook al heb ik het al een aantal keer gevraagd. Ik zal het nog eens vragen en ik hoop dat het er komt, zodat we een opening kunnen maken.

Van een politicus zou men dit nooit aanvaarden. Als een politicus drie maanden geleden zou hebben gezegd dat hij een oplossing had en we daar nu nog altijd op zouden zitten te wachten, dan zou dat niet zomaar passeren. Maar goed, ik leef op hoop. Maar het is niet zo dat wij afgewacht hebben.

Voor wat betreft de Federale Regering en de omzetting van de nieuwe Europese richtlijn heeft mijn administratie in overleg met de administratie van de Franse Gemeenschap een eerste korte analyse gemaakt over de omzetting van de EECC-bepaling. Er zijn ook al contacten geweest met het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT), maar dit is nog geen voorwerp geweest van politiek overleg tussen de ministers.

Het Europees Wetboek voor Elektronische Communicatie is in werking getreden op 20 december 2018 en de omzettingstermijn bedraagt 24 maanden, een gangbare overgangsperiode. De federale overheid zit helaas in lopende zaken en dus zal er geen omzetting meer komen voor de verkiezingen. Het pad wordt geëffend, maar de eigenlijke afspraken en de implementatie zullen voor de nieuwe regeringen zijn. We zitten echter wel op schema. Ik heb met alle betrokken collega's, ook op het Autosalon, het enthousiasme en de mogelijkheden gezien die deze richtlijn ons geeft om de stap te zetten en een volgende push te geven aan het hele debat.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, het is goed dat u nog eventjes uitlegt dat er op het blad van de journalist uitleg stond over het bestaan van DAB+-adapters. Het is waar dat we in 2017 nog FM-frequenties hebben toegekend voor negen jaar, maar dat is ondertussen nog maar zeven jaar. Als de switch-off er uiteindelijk komt, neem ik aan dat de grote zenders van FM zullen afstappen.

Iemand die dan alleen nog naar de resterende FM-frequenties zal kunnen luisteren, lijdt toch een zwaar kwaliteitsverlies. Dat heeft hoe dan ook een impact, al zal het stap voor stap gaan. Ik was een beetje ontzet door die uitspraken omdat wij daarover hier al zo lang bezig zijn terwijl een journalist daar op de radio zomaar iets anders over zegt.

Er is nu een vergadering bezig op uw kabinet, ik zal daar eventueel een schriftelijke vraag over stellen tenzij u zelf zult communiceren over wat daar in 2019 nog rond zal gebeuren.

Tijdens een symposium van de VRM heeft de man van Norkring gezegd dat hij in april 2017 al iets had overgemaakt, maar nu is er blijkbaar nog altijd niets. Dit kan niet meer en ik begrijp dan ook uw ongenoegen over het feit dat dit nergens terug te vinden is en hij het u intussen niet nog eens bezorgt. Wat is hier aan de hand? Dat is toch iets om in het oog te houden. We zijn daar intussen stilaan

even boos over als u. Wij vinden dat zeer merkwaardig omdat hij daar publiekelijk toch iets anders heeft gezegd.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Wanneer een bepaalde beleidslijn wordt getrokken om FM snel te vervangen door DAB+, is het natuurlijk vervelend wanneer een medewerker dan het tegenovergestelde beweert.

Wat die stuurgroep betreft, heeft de heer Meremans – hij is al geciteerd door mevrouw Brouwers, we doen hem eigenlijk te veel eer aan vandaag – in december al gevraagd om alle spelers daarbij te betrekken. Blijkbaar hebben er intussen vergaderingen plaatsgevonden. Zij zijn daar weliswaar op uitgenodigd maar sommige van die spelers hebben het gevoel dat die stuurgroep wat eenrichtingsverkeer was en dat zij daar te weinig inbreng hadden. Minister, hebt u dat soort signalen ook ontvangen? Hoe evalueert u de werking van die stuurgroep?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik heb dezelfde vraag als de heer Vandaele: in hoeverre is die stuurgroep ruim genoeg en blijft hij niet beperkt tot de nationale zenders? In dit stadium is het nodig om iedereen in het bad te trekken zodat die uitrol zo snel mogelijk kan gebeuren.

Wat die ongelukkige uitspraak van Hajo Beeckman betreft, is het inderdaad niet goed om te zeggen dat dit nog zeker tien jaar zal duren. Uit de cijfers van het gebruikersonderzoek blijkt dat nog maar 3 procent via DAB luistert, we zijn er dus nog lang niet. Dat betekent echter niet dat we moeten verkondigen dat het nog tien jaar zal duren. Wat ons betreft, betekent dit wel dat die FM-switch-off waarin u had voorzien tegen 2020-2021 niet realistisch is. Het komt erop aan om aan de kar te blijven trekken en ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen die stap kunnen zetten. De kostprijs is wat de meeste mensen nog altijd tegenhoudt, zeker in de wagen. Zolang dat niet standaard is, zal die overschakeling niet zo snel gebeuren.

Dit was dus een zeer ongelukkige uitspraak. We zullen hard aan de kar moeten trekken om de overschakeling te laten plaatsvinden en we mogen ook, zeker voor wat mijn fractie betreft, niet te snel afschakelen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal op basis van de gesprekken in de commissie nog eens contact opnemen en vragen welk voorstel wij op korte termijn kunnen verwachten.

Ik zal me informeren over de evenwichten in de lokale stuurgroep en over het welbevinden van de verschillende spelers. Ik ben zeker voorstander om het draagvlak van die stuurgroep te verbreden maar er zijn natuurlijk een aantal grotere spelers die in het hele verhaal een grotere impact hebben dan een aantal kleinere spelers, daar kan ik ook niets aan doen. Ik zal er wel voor zorgen dat men daar de nodige evenwichten in bewaart. Misschien heeft het tweede element ook met het eerste te maken: eens er duidelijkheid komt over DAB voor lokale of regionale spelers, zal het andere misschien ook wat beter opgelost zijn. We zullen die twee stappen op korte termijn zetten.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, het is natuurlijk zo dat het ene met het andere samenhangt. Zolang we niet weten van Norkring wat de mogelijkheden

zijn voor lokale radio's op DAB+, is het voor hen misschien minder interessant om heel actief aan die vergaderingen deel te nemen. Maar waarom, en dat heb ik maanden geleden al eens gevraagd, kunnen zij dan al niet worden opgenomen als waarnemer?

Minister, ik weet niet of u de verslagen van de stuurgroep schriftelijk kunt bezorgen in het kader van de openbaarheid van bestuur. Zo niet, zal ik daarvoor een schriftelijke vraag indienen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Zeker in het kader van de maximale transparantie over de stappen die de stuurgroep zet, zou dat geen probleem mogen zijn. Omdat het over letterlijke verslagen gaat, zal ik het nog eens bekijken maar ik zie geen principieel probleem. Ik zal het navragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de samenwerking van Vlaamse cultuurhuizen met buitenlandse artiesten – 615 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

– *Miranda Van Eetvelde treedt als voorzitter op.*

Katia Segers (sp-a): Op zaterdag 19 januari meldden verschillende media, onder andere de VRT, De Morgen en De Tijd, dat onze cultuurhuizen de alarmbel luiden. Steeds vaker ondervinden cultuurhuizen problemen om professionele artiesten uit landen buiten Europa naar België te krijgen voor voorstellingen. Vooral samenwerkingen met artiesten of groepen uit Afrika of Azië lopen moeilijk omdat deze personen vaak geen visum krijgen. Onder andere Nederlands Toneel Gent (NTGent), Vooruit en Campo klagen dit probleem aan.

Deze week schrapte NTGent de voorstelling 'Histoire(s) du Théâtre II' omdat drie van de Congolese dansers geen visum krijgen om naar België te reizen. De cultuurhuizen benadrukken dat dit helaas geen alleenstaand geval is en dat de problematiek ruimer is dan enkel Congo. De problematiek strekt zich uit naar andere Afrikaanse landen en naar Azië, bijvoorbeeld ook Syrië.

In De Tijd van 19 januari 2019 gaf u aan de VRT toe het probleem te kennen maar er weinig aan te kunnen doen. U zei toen: "Het vrij verkeer van mensen ligt vandaag moeilijker dan tien jaar geleden."

Omdat diversiteit en samenwerking met landen buiten Europa een belangrijke waarde heeft voor de cultuurhuizen en voor onze kijk op cultuur, lijkt het mij van groot belang dit hier aan te kaarten. Daarom heb ik de volgende vragen.

Hebt u zicht op hoe groot de impact is voor de Vlaamse cultuurhuizen, naast deze die in de media zijn genoemd?

Hebt u daarover al overleg gehad met uw federale collega's die hiervoor bevoegd zijn? Zo niet, plant u een dergelijk overleg? Op welke termijn?

Welke stappen hebt u al gezet om tot een oplossing te komen?

Hebt u er zicht op of dit zich ook voordoet in de omgekeerde richting, namelijk dat artiesten van België moeilijkheden hebben om aan een visum te geraken voor landen buiten Europa? Deze week nog was er het bericht dat Coely en SX dezelfde noodkreet slaakten.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Een tiental instellingen en huizen informeerden me de afgelopen jaren over visumproblemen. Daarop heb ik Cultuurloket gevraagd om te bekijken welke problemen er generiek ervaren worden en hoe instellingen met de visumaanvraag voor buitenlandse artiesten omgaan, en om de sector vervolgens op een heldere manier hierover te informeren. Cultuurloket heeft de basisinfo om een visum aan te vragen voor buitenlandse artiesten al op zijn website geplaatst. Ik wacht dus nog op het bredere plaatje en ik zal daarover in debat gaan met een aantal cultuuractoren in NTGent, wellicht volgende week.

Mijn administratie heeft samen met Cultuurloket in november 2018 al een overleg gehad met de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken. Een overleg met de Dienst Vreemdelingenzaken is gepland in de eerste helft van februari.

Daarnaast vond tijdens mijn recente zending naar Marokko hieromtrent een overleg plaats tussen mijn diensten en de respectieve consuls. Er schijnen twee elementen meer naar voren te komen. Congo is een heel specifiek probleem waar ik nu geen uitspraken over zal doen. Ik weet niet of ik daar over de krachten zal beschikken om de diplomatieke relaties te kunnen verbeteren. We zullen dat nader bekijken. Ook bij Marokko hoorden we recent een aantal klachten. De werkvergadering in Marokko leverde alvast toch op – we zullen dat allemaal verzamelen en ik wil die gegevens delen met de commissie – dat wanneer men tijdig een visum aanvraagt, het over het algemeen wel lukt. De geweigerde aanvragen voor visa voor artiesten liggen lager dan voor anderen. Dat is wat men ons daar heeft gezegd. Met andere woorden: 40 procent van de visa-aanvragen van Marokkaanse burgers wordt geweigerd en 'maar' 20 procent wanneer het gaat over kunstenaars. In die zin zei men ons ook op het consulaat dat tijdige aanvragen zeer belangrijk zijn, waarmee ik het probleem niet enkel daartoe wil herleiden. Deze elementen wil ik u al meegeven en zullen we verder in de diepte bekijken.

De stappen die ik ondernomen heb, heb ik hierboven al geschetst. Er is wel degelijk een opdracht aan Cultuurloket gegeven om dit dieper uit te klaren en de contacten met de federale overheidsdiensten te intensifiëren. We willen alvast zeker alle betrokken partijen beter informeren over de juiste procedures enerzijds en over de specificiteit van de culturele sector anderzijds, indien mogelijk.

– Bart Caron treedt als voorzitter op.

Er zijn mij een beperkt aantal gevallen bekend waar artiesten uit België moeilijkheden hadden om een visum te verkrijgen voor een land buiten Europa. In 2017 werd bijvoorbeeld een aantal artiesten de toegang geweigerd tot de VS, waaronder Coely en SX. Ik ben toen meteen met de sector in overleg gegaan om het probleem in kaart te brengen, om te bekijken wat er precies aan de hand was en om te bekijken wat mogelijk was om zo'n situaties in de toekomst te vermijden en de sector beter te informeren. Poppunt vzw zette vervolgens alles op een rijtje op haar website.

Ook voor China ondervonden artiesten moeilijkheden om een visum te krijgen. Dit kaartte ik aan in het kader van mijn zending naar China in het najaar van 2018. Hier werd wel degelijk een passage opgenomen in het nieuwe werkprogramma voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media met China voor 2019-2022. Dat werd tijdens de zending ondertekend. Dat is dus echt een engagementsverbintenis om het probleem van de wederzijdse papieren voor het reizen van artiesten op te lossen.

Ik probeer zicht te krijgen op het probleem in de diepte. Ik heb daarvoor een goede partner, namelijk Cultuurloket. Ik heb daarover volgende week in Gent nog een debat met de cultuursector. We hopen de komende weken een exact zicht te krijgen op waar de problemen liggen en hoe we die kunnen verbeteren.

Ik hoef u niet te zeggen dat we in een wereld leven waarin het vrije verkeer van personen tijdens de voorbije vijf jaar meer onder druk staat dan daarvoor. Dat heeft te maken met allerlei factoren, onder meer met terrorisme. Ik hoop dat we het vlotte verkeer van mensen in het algemeen en artiesten in het bijzonder kunnen blijven garanderen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, het laatste punt dat u aanhaalt, is terecht. We leven echt wel in een bange wereld, waar het vlotte verkeer van mensen onder druk komt te staan. Dat is wel heel cruciaal voor de wereldvrede – laat me maar de grote woorden gebruiken. De culturele sector opereert bij uitstek zeer internationaal. Dat daar beperkingen op worden gelegd die steeds duidelijker te voelen zijn, is een heel trieste zaak.

Ik ben bijzonder verheugd te horen dat u de koe bij de horens vat en dat u de opdracht hebt gegeven aan Cultuurloket. Het overleg van uw administratie met de FOD en de Dienst Vreemdelingenzaken is ook een heel belangrijk signaal.

Ik ben er ook verheugd over dat u op uw recente zendingen naar Marokko en China de zaak op tafel hebt gelegd. Het is inderdaad 'the way to go' om bij overeenkomsten, zoals u deed in China, een wederzijds engagement op te nemen.

Er is ook de weg andersom. Als je leest dat Coely en SX die naar South by Southwest wilden gaan hun droom zien uiteenspatten, dan is dat bijzonder triest. Het is goed dat u daar de schouders mee onder zet.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Aangezien het vandaag Gedichtendag is, heb ik ook iets voorbereid. We gaan even terug naar 1977. Ik was toen bijna 10 jaar. De BRT – de huidige VRT – had toen een grote impact op de huisgezinnen, vooral bij ons thuis, met de Wies Andersen Show. Wie kent dat nog? Daarin werd ik geconfronteerd met een leuke man, van wie ik niet wist dat hij ook een dichter was. 'Ons moeder' was in alle staten toen na 'gelukkig getrouwd' ook de term 'gelukkig gescheiden' bovenkwam, wat zorgde voor enige consternatie. Wij waren ook een literair gezin. Ook is een boek van Hugo Claus plotseling verdwenen uit de bibliotheek toen iemand ontdekte dat hij een relatie had met een zekere Sylvia Kristel. Dat waren andere tijden. Die dichter sprak me toen wel aan. Hij leefde snel en is jammer genoeg vrij vroeg aan zijn eind gekomen door een ongeval met zijn nieuwe zwarte Alfa Romeo. Ik heb het dan natuurlijk over Paul Snoek, de betreurde dichter. Ik had de keuze tussen een sportgedicht en een erotisch gedicht, maar ik ga het veilig houden. *(Opmerkingen)*

Moet ik het erotisch gedicht voorlezen? Ik neem het schuim van mijn mond. Ik wou veilig spelen met 'Een zwemmer is een ruiter', maar het publiek bepaalt. Zo gaat dat in een democratie.

Vijfde gedicht voor Maria Magdalena

*Van je eerste tot je laatste lichaam,
liefste, laat mij al de minnaars zijn.
Eerst de jonge danser, zacht en eenzaam,
die je speeksel zoekt en drinkt als wijn.*

*Later de gevreesde die zijn mieren
jaagt van hoer naar hoer, tot onze schade.
Soms de sterke met verstilde spieren,
hemelsbreed van blijdschap en genade.*

*Laatst de vader die het zaad zal dragen,
van je vrucht de vruchteloze pijn,
en aan al je lichamen zal vragen:
liefste, laat mij de geliefde zijn.*

Dan nu terug naar de samenwerking van Vlaamse cultuurhuizen met buitenlandse artiesten. Het gebeurt niet enkel in cultuur. Ik heb ook contacten met clubs – het gaat dan niet over voetbalclubs – die soms problemen ervaren met visa van buitenlandse spelers die naar hier komen. Dat zijn geen spelers uit Afrika of Azië, maar uit landen die wij beschouwen als westers. Ook daar is er soms een probleem.

We leven inderdaad in een gewijzigde tijd. Onze diensten zijn waakzamer. Dat is nu eenmaal de consequentie. Er zijn een aantal redenen waarom een visum kan worden geweigerd, en dat zijn niet zomaar redenen. Minister, u bewandelt de juiste weg door na te gaan hoe we dit kunnen faciliteren en verbeteren.

Ik heb u ook gehoord toen u op het nieuws zei dat in bepaalde landen, zoals Congo, de binnenlandse situatie toch anders is.

Dat heeft natuurlijk ook wel gevolgen voor allerlei uitwisselingen. Dat zal waarschijnlijk met andere landen ook zo zijn.

U zult contact opnemen met die landen en bekijken hoe akkoorden kunnen worden gesloten of gefaciliteerd. We moeten er natuurlijk wel rekening mee houden dat er een aantal landen zijn waarvan we kunnen zeggen – en ik druk mij dan nog voorzichtig uit – dat het niet echt stabiele landen zijn, met een stabiel regime. Dat heeft consequenties waarmee onze cultuurhuizen rekening moeten houden.

Het is inderdaad vaak ook wel zo dat het, indien men de zaken tijdig aanvraagt, meestal wel in orde komt. Maar het heeft ook te maken met de interne diensten van het land zelf, waar een en ander fout kan lopen, en waaraan wij vanuit Vlaanderen, vanuit België niets kunnen doen.

Ik denk in elk geval dat u de juiste weg volgt. U hebt onze steun om dat geval per geval te bekijken en te pogen dat te faciliteren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het geschil tussen de VRT en Norkring, en de gevolgen daarvan voor de continuïteit van de radio-uitzendingen van de openbare omroep – 640 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Nog tot dinsdag 5 maart wordt het merendeel van de radio-uitzendingen van de VRT uitgezonden vanop vier zendmasten die toebehoren aan Norkring. Dan komt er een einde aan de overeenkomst tussen Norkring en de VRT. Hoewel Norkring kandidaat was om de opdracht voort te zetten, heeft de openbare

omroep na een openbare aanbesteding het uitzenden van de FM-programma's voor een volgende periode toegekend aan een ander bedrijf, het Nederlandse Broadcast Partners. Tot op heden is er echter nog steeds geen overeenkomst afgesloten tussen Broadcast Partners en Norkring, tenzij mijn informatie daarover ondertussen verouderd is. Daardoor komt potentieel de continuïteit van de radio-uitzendingen van de openbare omroep in het gedrang.

Dat vormde voor de VRT de aanleiding om een klacht in te dienen bij de Belgische Mededingingsautoriteit (BMA), met het verzoek om voorlopige maatregelen op te leggen aan Norkring. Hoewel het Mededingingscollege van de BMA oordeelt dat "de VRT niet heeft aangetoond dat op dit ogenblik voldaan is aan de voorwaarden om voorlopige maatregelen te nemen die een nadeel voor de omroep vermijden", zo stond op 24 januari te lezen in De Tijd, meent het college dat het algemeen economisch belang voldoende groot is om over een inbreuk op de mededingingsregels te spreken als op 5 maart de continuïteit van de programma's van de VRT niet is verzekerd. Norkring is daardoor verplicht om de lopende dienstverlening vanop de vier zendmasten voort te zetten vanaf 5 maart, en dit tegen de voorwaarden die Norkring in de aanbestedingsprocedure opgaf. Die situatie blijft van kracht tot er een akkoord is of tot de rechter zich over het verzoek heeft uitgesproken.

Broadcast Partners heeft van zijn kant immers een procedure aangespannen in de ondernemingsrechtbank in Antwerpen om Norkring op te leggen om tegen redelijke voorwaarden met het bedrijf een overeenkomst te sluiten die toelaat de uitzendingen te verzorgen.

Minister, aangezien de Vlaamse overheid via ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) een belang van 25 procent heeft in Norkring, wil ik graag van u vernemen welke bemiddelende rol u hebt opgenomen om tot een akkoord te komen en aldus de continuïteit van de radio-uitzendingen van de openbare omroep te vrijwaren. Het is toch niet mogelijk dat de radio-uitzendingen van de VRT op 5 maart opeens zouden uitvallen?

Minister, hebt u al gesprekken gevoerd met de betrokken partijen? Zo ja, wat is hiervan de uitkomst? Zo nee, bent u van plan om hierin een bemiddelende rol op te nemen?

Bent u op de hoogte van de redenen waarom men niet tot een overeenkomst komt tussen Broadcast Partners en Norkring? Zo ja, kunt u die toelichten?

Kunt u het standpunt van de VRT en de beslissing van de Belgische Mededingingsautoriteit verder toelichten? Wat zijn volgens uw inschatting de concrete gevolgen en implicaties?

Indien er voor 5 maart geen akkoord wordt bereikt, wordt de VRT eigenlijk verplicht om verder te blijven werken met Norkring, die in de openbare aanbesteding niet als beste kandidaat naar voren kwam. Wat zijn de financiële en praktische gevolgen daarvan voor de openbare omroep?

Hebt u er zicht op wanneer de uitspraak van de ondernemingsrechtbank in Antwerpen wordt verwacht?

En ten slotte, overweegt de VRT om de aanbestedingsprocedure opnieuw op te starten, indien men niet tot een akkoord komt? Laat ons vooral hopen dat dat laatste geen waarheid kan worden.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik overloop kort de feiten. De VRT had in het verleden een distributieovereenkomst met Norkring, wat inhield dat Norkring instond voor de

verspreiding van het FM-aanbod van de VRT. De VRT kreeg de frequenties toegewezen door de Vlaamse Regering en Norkring is eigenlijk de technische onderaannemer die de uitzendingen via FM verzorgt. In die hoedanigheid heeft Norkring zelf geen band met de Vlaamse Gemeenschap op basis van het Mediadecreet. Het Mediadecreet kent als het ware Norkring niet in de hoedanigheid van onderaannemer van de VRT.

Aangezien de overeenkomst met Norkring zal stoppen in 2019, heeft de VRT in 2017 voorbereidingen genomen voor een nieuwe distributieovereenkomst en in 2018 een call, een aanbesteding in de markt gezet.

De VRT besliste dan op 11 juni 2018 de nieuwe distributieopdracht te gunnen aan Broadcast Partners. Broadcast Partners wil blijkbaar een beroep doen op de infrastructuur van Norkring om de nieuwe uitzendingen van de VRT te verzorgen en daarover moet een overeenkomst worden gevonden. Norkring wordt in parallel door de Belgische Mededingingsautoriteit verplicht om de uitzendingen van de VRT via de vier grote masten voort te zetten tot er een overeenkomst gesloten is tussen Broadcast Partners en Norkring.

Norkring heeft me laten weten dat het een procedure in kortgeding is gestart voor de Brusselse rechtbanken tegen de overeenkomst tussen de VRT en Broadcast Partners. Norkring laat verder ook weten dat het de VRT ondertussen een nieuw voorstel heeft gedaan voor verdere uitzendingen via de vier opstelpunten. Tot zover de feiten zoals ik ze ken.

Heb ik gesprekken gevoerd? Ik ben er door beide partijen van op de hoogte gesteld dat er problemen zijn. Maar ik was en ben niet bereid om hierin tussen te komen: hoe de VRT de technische uitzendingen van haar radioaanbod verzorgt, valt onder de verantwoordelijkheid van de gedelegeerd bestuurder. Bovendien is ook Norkring een autonoom commercieel bedrijf. Dat de VRT eigendom is van de Vlaamse Gemeenschap en dat ook Norkring in haar aandeelhoudersstructuur PMV heeft, belet niet dat dit twee autonome bedrijven zijn waar ik als minister voor Media niet in tussen kan of mag komen. Dit zijn commerciële bedrijven met CEO's die rapporteren aan hun raden van bestuur en die tegenover die raden verantwoording afleggen over de operationele zaken en de dagdagelijkse leiding, en dat is niet een zaak van de minister van Media.

Wat zijn de redenen dat men voorlopig niet tot een overeenkomst komt? Het gaat over de rechtstreekse toegang tot de vier hoge zendmasten van Egem in West-Vlaanderen, Genk in Limburg, Schoten in Antwerpen en Sint-Pieters-Leeuw in Vlaams-Brabant. Broadcast Partners vraagt een overeenkomst met Norkring voor het gebruik van die masten. Dit is een contractuele en commerciële aan gelegenheid tussen de betrokken partijen waarin ik niet wens tussen te komen.

Wat is precies de beslissing van de BMA? Wat zijn de gevolgen en implicaties? De VRT heeft de BMA ingeschakeld om, bij wijze van voorlopige maatregel, een verplichting op te leggen aan Norkring om de continuïteit van de FM-uitzendingen van de VRT te verzekeren. De BMA heeft dit verzoek ingewilligd. De integrale beslissing van de BMA is tot op heden, 28 januari 2019, de dag waarop het ontwerpantwoord was opgemaakt, nog niet gepubliceerd, aldus de VRT.

Wat als er geen akkoord tijdig wordt bereikt? Wat zijn daarvan de financiële en praktische gevolgen? De BMA legt op dat de verdere uitzendingen moeten gebeuren aan de prijs van het best and final offer – de finale offerte dus – van Norkring. Aangezien dit luik volgens de VRT hoger was dan de offerte van Broadcast Partners, zal dit inderdaad in dat geval volgens de VRT een meerkost impliceren. Wat mij anderzijds wel geruststelt, is dat de continuïteit van de FM-uitzendingen verzekerd is voor de luisteraar.

Wanneer wordt de uitspraak van de ondernemingsrechtbank in Antwerpen verwacht? Volgens de VRT zou dit midden maart zijn. Het zit dus niet helemaal conform die deadline van 5 maart en de mogelijke tussentijdse uitspraak.

Overweegt de VRT om de aanbestedingsprocedure opnieuw op te starten, indien men niet tot een akkoord komt? Nee, dit is volgens de VRT niet aan de orde.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Minister, ik begrijp uw standpunt, maar het brengt niemand echt veel verder. U zegt dat u er niet in wilt tussenkomen en dat u dat ook niet zult doen.

Ik onthoud dat het niet 5 maart, maar wel midden maart zal zijn. Verder onthoud ik dat enerzijds – en dat is het goede eraan – de continuïteit van de uitzendingen wel gegarandeerd zal blijven, maar dat de VRT anderzijds toch wel met een serieuze meerkost te maken zal hebben, zoals ik vreesde.

Het is natuurlijk een heel vervelende aangelegenheid. Ik hoop dat de ondernemingsrechtbank in Antwerpen zo snel mogelijk een uitspraak kan doen. Op dat moment kunnen we zien of de VRT het alleen kan oplossen dan wel of er moet worden ingegrepen. Het is een heel vervelende kwestie.

De voorzitter: De heer Van Daele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, uw antwoord verrast een beetje maar we hebben er wel begrip voor dat u er niet in wilt tussenkomen. Laten we hopen dat het niet ten koste gaat van de continuïteit want dat zou toch wel jammer zijn. We begrijpen dat u ons geruststelt en dat u zegt dat zij die continuïteit moeten garanderen. Laten we het hopen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de naleving van het Kinderrechtenverdrag naar aanleiding van de 80e sessie van het VN-Kinderrechtencomité – 594 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp·a): Mijn gedicht is 'De infinitief' van Leonard Nolens

Jezelf zijn.

Jezelf zijn om het even wie.

Maar jezelf zijn.

Je rechterhand verkwanselen

Aan vreemden, je geboorterecht vertalen

In een ander, tot huilens toe trainen

In scheelzien naar doelen, je kop

Verliezen in muizenissen van vrienden,

Maar jezelf zijn.

Jezelf zijn om het even wie.

Maar jezelf zijn.

Je eigenliefde kopen

Van straatventers, met je zelfhaat

*Honden dressereren, met je hartaandoening
Honderden klokken gelijkzetten daar
In een land overzee, in het holst
Van de nacht elektronisch bankieren
Als snootje van zeven, verdwaald
In zijn verdwenen ouderhuis.*

*Maar jezelf zijn.
Hoe prachtig, hoe vermoeiend,
Jezelf zijn om het even wie.*

Voorzitter, minister, collega's, vorige week donderdag werd een delegatie van de Belgische overheid uitgenodigd in Genève om het overheidsrapport met betrekking tot de naleving van het Kinderrechtenverdrag toe te lichten op de tachtigste sessie van het Kinderrechtencomité van de Verenigde Naties (VN).

In het alternatieve rapport van de niet-gouvernementele organisaties (ngo's) worden een aantal gedeelde bezorgdheden geuit, onder andere met betrekking tot de hoge kinderarmoedecijfers, een te beperkte strijd tegen pesten, de onderfinanciering van het M-decreet en de wisselvallige opvang van minderjarige slachtoffers van seksueel misbruik. De ngo's hebben dus heel wat twijfels bij de staat van onze kinderrechten, niet enkel op federaal niveau maar ook op met betrekking tot bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten.

Minister, wie ging er voor Vlaanderen naar Genève? Maakte u deel uit van de delegatie?

Hoe hebben zij zich voorbereid op deze plenaire vergadering?

Wat waren de beschouwingen van het VN-Kinderrechtencomité met betrekking tot de rapporten van de overheid en de ngo's? Is daar reeds een verslag van beschikbaar?

Hoe plant de regering de slotbeschouwingen van het VN-Kinderrechtencomité te verankeren in het komende beleid, over de verkiezingen heen?

Hoe wil de regering de slotbeschouwingen integreren in het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan?

Het Kinderrechtenverdrag verplicht ons om de ontvangen slotbeschouwingen bekend te maken. Hoe zult u dat doen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Laat me toe te vermelden dat de Belgische delegatie bestond uit vertegenwoordigers van de verschillende overheden van ons land, namelijk niet alleen van de Vlaamse overheid maar ook van de federale overheid, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK) zelf. De delegatie werd geleid door de heer ambassadeur Geert Muylle, vertegenwoordiger van de FOD Buitenlandse Zaken bij de Verenigde Naties in Genève en Karen Van Laethem, voorzitter van de NCRK.

Voor Vlaanderen maakten vier personen deel uit van de delegatie. De Vlaamse delegatieleden waren Joost Van Haelst, beleidsmedewerker en kinderrechtencoördinator op het Departement Cultuur, Jeugd en Media en Vlaamse ondervoorzitter van de NCRK; Jole Louwagie, beleidsmedewerkster op het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en coördinerend aanspreekpunt jeugd- en

kinderrechtenbeleid voor haar beleidsdomein; en Filip Michiels, mijn raadgever en vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering bij de NCRK. Zodoende kwam de Vlaamse delegatie tegemoet aan de afspraak om een evenwicht te hebben tussen technische expertise en politieke vertegenwoordiging. Als vierde persoon in de delegatie was er Kris Dierickx, Algemene Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering bij de Verenigde Naties. Zelf nam ik geen deel. Er maakte geen enkele minister deel uit van de delegatie.

De voorbereiding voor deze constructieve dialoog met het VN-Comité voor de Rechten van het Kind over de toepassing van het Kinderrechtenverdrag verliep onder de coördinatie van de NCRK. De kinderrechtencoördinator op het Departement Cultuur, Jeugd en Media is ondervoorzitter van de NCRK en ook administratief aanspreekpunt voor de Vlaamse overheid en was van in het begin bij proces en dialoog betrokken.

Midden juli 2018 ontving België een zogenaamde 'list of issues', een vragenlijst van 22 knelpunten. Medio november werd het antwoord onder coördinatie van de NCRK ingediend.

Tijdens een multilateraal overleg van alle overheden binnen België (CoorMulti) van 13 december 2018 werden afspraken gemaakt over de voorbereiding en organisatie en de samenstelling van de delegatie, dit met respect voor de bevoegdheden van de verschillende overheden. Op 18 december volgde dan een voorbereidende vergadering met de delegatieleden bij de NCRK waar de nadruk lag op de inhoud.

Afgesproken werd dat de inleidende verklaring zou worden geopend door de ambassadeur en dat de voorzitter van de NCRK dan zou vervolgen met een inhoudelijke inleiding. Hierbij lag de nadruk op de laatste ontwikkelingen. De NCRK-voorzitter nam verder ook de leiding en dispatching van de mondelinge vragen van het Comité op zich. Het ontwerp van beide teksten werd via de CoorMulti ter goedkeuring voorgelegd aan de delegatieleden vóór vertrek. Voordat de dialoog plaatsvond, maakte de FOD Buitenlandse Zaken de toespraken formeel over aan de Belgische Permanente Vertegenwoordiging in Genève.

Inhoudelijk en voor materies waarvoor de gemeenschappen en gewesten bevoegd zijn, hebben de Vlaamse delegatieleden zich op basis van onder andere de list of issues proactief en in overleg met de aanspreekpunten jeugd- en kinderrechtenbeleid in de verschillende beleidsdomeinen voorbereid op de zitting. In de schoot van de NCRK werden de verschillende items toegewezen en werden de vragen voorbereid die betrekking hebben op heel België.

De delegatieleden spraken af een lijst van contactpersonen samen te stellen. Van deze contactpersonen werd verwacht dat ze voorafgaandelijk informatie aanleverden, de 'live webcast' volgden op 24 en 25 januari, en proactief antwoorden aanleverden via een algemeen mailadres van de NCRK op de vragen die de leden van het Comité stelden. Ze moesten ook bereikbaar zijn op donderdagnamiddag en -avond 24 januari, en vrijdagvoormiddag 25 januari ter ondersteuning van de dialoog, op 26-29 januari met het oog op het aanleveren van aanvullende informatie, en op 1 en 4 februari voor de verbetering van feitelijke fouten in de 'advanced copy' van de slotbeschouwingen die België in Genève zal ontvangen.

Daarnaast bezorgde de NCRK een lijst van mogelijke vragen die opgesteld waren op basis van de 'list of issues' en de alternatieve rapporten.

Op basis hiervan hebben de delegatieleden heel wat voorbereidende fiches opgesteld die vervolgens door de NCRK werden geïntegreerd. Opzet was zoveel mogelijk informatie bij de hand te hebben om ter plaatse met kennis van zaken te kunnen antwoorden.

Ten derde, wat waren de beschouwingen van het VN-Kinderrechtencomité en is er al een verslag beschikbaar? De slotbeschouwingen van het Comité voor België worden ten vroegste op 7 februari verwacht. Op 1 of 4 februari zal ons land dan een 'advanced copy' van de slotbeschouwingen ontvangen. Dan hebben we 24 uur tijd om louter feitelijke fouten te verbeteren, als dat nodig zou zijn. Een verslag van deze dialoog is niet beschikbaar. Maar ik wil u zeker wel op de hoogte houden van de finale elementen waar u naar vraagt.

We zullen dus al snel over de slotbeschouwingen beschikken. Ik ben er vrij zeker van dat de leden van de delegatie heel goed geluisterd zullen hebben naar de vragen van het Comité en met de NCRK verder werk zullen maken van een accurate opvolging van de slotbeschouwingen. Gelet op de timing durf ik ervan uit te gaan dat ze een plaats zullen krijgen in de regeerbijdragen die momenteel door de Vlaamse administratie worden voorbereid. Binnen de Vlaamse administratie is het de taak van het Departement Cultuur, Jeugd en Media om dit alles goed te coördineren en ervoor te zorgen dat alle slotbeschouwingen waar Vlaanderen een rol heeft te spelen opgenomen worden.

Wat het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan (JKP) betreft, is het decreet van 2012 op het vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid zeer duidelijk. Het JKP moet beschrijven hoe met de slotbeschouwingen van het Comité zal rekening gehouden worden. De aansprekpunten en de reflectiegroep jeugd- en kinderrechtenbeleid krijgen hierin dan ook een grote verantwoordelijkheid om ze over de verkiezingen heen mee te nemen.

De voorbereiding van het nieuwe jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan is lopende. Op de reflectiegroep XL van 5 februari worden de prioritaire thema's afgebakend. Dan zal er het 'Groteprioriteitendebat' van 26 april zijn, waar een breed publiek wordt uitgenodigd om mee invulling te komen geven aan de prioritaire doelstellingen voor de volgende regeerperiode met betrekking tot het jeugd- en kinderrechtenbeleid van de Vlaamse overheid. De slotbeschouwingen en het Kinderrechtenverdrag zijn daarbij natuurlijk een absolute leidraad.

Ik plan om de slotbeschouwingen als mededeling aan de Vlaamse Regering over te maken. Zo is het altijd interessant om de collega's op de hoogte te brengen en ook te wijzen op het belang ervan. Uiteraard ben ik bereid om ze ook aan het parlement over te maken. Voor de vertaling ervan naar het Nederlands en de concrete opvolging vind ik het wenselijk om in het kader van de NCRK de nodige afspraken te maken, wat niet wil zeggen dat ik het u al niet in het Engels kan geven – dat is een kwestie van appreciatie. Ik zal het Departement Cultuur, Jeugd en Media alvast vragen om ze in de kijker te zetten onder het jeugd- en kinderrechtenbeleid op zijn website.

Mevrouw Soens, met dit antwoord hoop ik toch te kunnen zeggen dat een en ander grondig is gebeurd en verder ook grondig zal worden opgevolgd.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Minister, dank u voor uw uitvoerige antwoord en om ons op de hoogte te willen houden van de slotbeschouwingen, wanneer ze dan normaal gezien volgende week vrijdag bekend zouden moeten worden, en ze dan ook aan het parlement te bezorgen.

De slotbeschouwingen moeten natuurlijk in het JKP worden opgenomen. Dat was in het vorige JKP ook al zo, maar we merken toch wel dat daar uiteindelijk weinig van in huis komt. Ze staan er dan wel officieel in, maar er is geen duidelijke link tussen de slotbeschouwingen van het VN-Kinderrechtencomité en de uiteindelijke acties die dan in het JKP terechtkomen. Dus ik hoop dat er met het vernieuwde JKP een duidelijkere link kan ontstaan en dat er ook wel wat extra aandacht voor

is om die slotbeschouwingen zeer ter harte te nemen, en ook het JKP daar verder op te baseren.

Ik heb nog twee bijkomende vragen. In het alternatieve rapport van het Kinderrechtencommissariaat zaten er nog twee wat meer institutionele opmerkingen.

Ten eerste: we hebben wel een JKP, maar een nationaal actieplan voor kinderrechten is er vandaag niet. Is het de bedoeling om daar toch nog initiatieven te nemen, hetzij deze legislatuur, hetzij misschien volgende legislatuur, om tot zo'n nationaal actieplan voor kinderrechten te komen?

Ten tweede: men dringt er bij de overheid ook op aan om transparantie te geven over de toewijzing van middelen voor kinderen en jongeren. We hebben natuurlijk de budgetten voor Jeugd. Maar uiteraard gaan de middelen voor kinderen en jongeren niet enkel naar Jeugd. Het is voor velen niet altijd duidelijk hoeveel budget er nu eigenlijk wordt besteed aan kinderrechten in het algemeen en aan kinderen en jongeren. Zijn er ook plannen om daar extra op in te zetten?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: We moeten inderdaad de uitdrukkelijker link tussen de slotbeschouwingen en het JKP, wanneer de prioriteiten vorm beginnen te krijgen, ook zeker mee in ogenschouw nemen. We zullen bekijken dat we dat maximaal kunnen doen, of beter kunnen doen dan het misschien tot vandaag gebeurt.

Uw vraag over een nationaal actieplan wil ik bekijken met de NCRK: wat daar kan, wat daar wenselijk is. Dus ik wil het zeker wel bekijken, maar verder kan mijn engagement op dit ogenblik niet reiken.

Ik begrijp uw vraag over de transparantie van de middelen en de toewijzing voor kinderen en jongeren, niet alleen de rechtstreekse jeugdbudgetten van de verschillende ministeries, maar ook het bredere. Ik denk wel dat het interessant is om daar beter werk van te maken. Het zal waarschijnlijk ook een uitdaging zijn voor de volgende Vlaamse Regering om die zogenaamde scharnierbudgetten tussen departementen zichtbaarder te maken, en eigenlijk ook meer te maken. We hebben daar een beetje ervaring mee: wanneer we avontuurlijke en groene speelplaatsen maken, leggen we een budget samen met drie ministers, die van Jeugd, Onderwijs en Sport. Wanneer we het openbaar vervoer flexibeler maken om op kamp te gaan, is dat ook zo. Op het eerste gezicht is dat voor politici altijd een ongemakkelijk budget omdat men heeft wat men heeft en men dan een aantal dingen samen moet zetten. Maar ik denk dat als we werkelijk een stap willen zetten met een horizontale aangelegenheid zoals het nieuwe JKP, die scharnierbudgetten toch op een of andere manier door de volgende regering – wie het ook weze – een beetje meer institutioneel gemaakt moeten worden, en derhalve ook zichtbaar. Ik volg u dus wel in uw pleidooi. Met de ervaring die ik nu heb rond de concrete voorbeelden die ik hier gaf, denk ik dat we daar wellicht het echte verschil zullen kunnen maken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de optimalisatie van de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking – 607 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik ga ook eerst een kort gedicht voorlezen. Ik heb daarvoor gekozen voor de dichteres Judith Herzberg, die onlangs nog de Nederlandse Prijs der Letteren gekregen heeft. Het moet gezegd, haar oeuvre is indrukwekkend en haar gedichten zijn soms door hun eenvoud zo mooi. Het was dus moeilijk kiezen, maar met de sneeuw van de laatste dagen heb ik dan gekozen voor 'En of het hier gesneeuwd heeft'.

*Eerste sneeuw. Ja, eerste sneeuw,
maar wie heeft oog voor de laatste,
de laatste sneeuwpop, het smelten
van de voeten, wie let daarop?*

*Zo gaat het ook met pijn.
Je voelt het onbarmhartige
begin maar het verdwijnen
maak je op uit het verdwenen zijn.*

En dan over naar de vraag – het past er misschien ook perfect bij: de optimalisatie van de Vlaamse-Nederlandse culturele samenwerking.

We hebben tijdens deze bestuursperiode werk gemaakt van een verbeterde afstemming tussen alle culturele spelers in Vlaanderen en Nederland. Het was niet altijd een gemakkelijke oefening. We hebben daarvoor ook externe expertise ingeschakeld. Maar ondertussen kunnen we toch wel zeggen dat daar stappen vooruit zijn gezet, al was het maar dat het ook een proces in gang heeft gezet van enerzijds interne reflectie bij de organisaties zelf over wat hun doelstellingen en hun corebusiness zijn, en anderzijds van dialoog tussen de verschillende spelers over hoe ze elkaar kunnen aanvullen en hoe ze kunnen samenwerken.

Dat is toch wel een goede oefening geweest en het heeft ook voor een deel vorm gekregen in de nieuwe beheersovereenkomsten. Ik vond het interessant op de laatste bijeenkomst van de Taalunie om met de verschillende betrokken spelers van gedachten te wisselen, want we hebben afgebakend met welke spelers we de oefening zouden doen. Misschien kunnen de collega's die daar ook aanwezig waren, beamen dat er positief op wordt teruggekeken, zoals we al zeiden. Er wordt beter samengewerkt. Er is formeel en informeel overleg met elkaar. Daardoor komen ze automatisch tot een betere afstemming. Ook de interne reflectie heeft wel wat veroorzaakt. Die oefening heeft dus al wel wat vruchten opgeleverd. Uiteraard staat een dergelijke oefening nooit stil, ze moet geïmplementeerd worden. Ook de maatschappelijke evoluties veranderen.

Nu we aan het einde van de legislatuur zijn, had ik graag aan u gevraagd of er nog een vorm van evaluatie komt van waar we nu staan, vooral met het oog op de toekomst. We hebben een aantal zaken in gang gezet. Wat is daar positief aan? Waar moeten we nog extra aandacht aan besteden? Als u mij vraagt wat de rol van Vlaanderen moet zijn, is dat faciliteren, regisseren en ondersteunen. Hoe kunnen we op korte termijn, de volgende jaren, die rol verder opnemen? Welke prioriteiten zien we daarin? Wat kunnen we achterlaten als een soort testament van deze oefening die in deze legislatuur is opgestart maar die niet af is?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De reflectie-oefening werd eind 2017 afgerond. Voor het Vlaams-Nederlands Huis deBuren, de Brakke Grond en Ons Erfdeel werden de gemaakte afspraken inmiddels verankerd in een beheersovereenkomst voor de periode 2018-2020. Tijdens deze periode vinden regelmatig overlegmomenten plaats tussen de respectieve organisaties – dat zal dus wel blijven voortgaan, daar hebben we ook voor gezorgd – en wordt er ook een visitatiecommissie gepland die onder meer de verankering van de aandachtspunten van de reflectie-

oefening zal beoordelen. Dat is geen formele evaluatie met een eindpunt maar eerder een 'ongoing' evaluatie. Dat willen we zeker wel doen. Het houdt dus ook niet op.

Waar moeten we verder op inzetten? Het beter ondersteunen en beter begeleiden van initiatieven die bottom-up tot stand komen tussen Vlaamse en Nederlandse organisaties in het culturele veld verdient zeker de komende tijd speciale aandacht. Hiervoor maakte ik alvast extra middelen vrij, namelijk een bescheiden bedrag van 50.000 euro. Daarmee kan de Brakke Grond een traject opstarten om de wegwijsfunctie uit te bouwen voor cultuurmakers, in het bijzonder opkomende cultuurmakers in Vlaanderen die in Nederland speelplekken willen vinden. Ook Nederland overweegt hier met een extra budget op aan te sluiten, zodat we het cultureel grensverkeer alsnog kunnen versterken. We doen dit omdat we denken dat de oefening met de grotere instellingen nu achter de rug is en verder aan de gang wordt gehouden, maar we merken dat er rond die grotere instellingen heel veel intense cultuursamenwerking gebeurt waar we, zeker voor het jonge talent, nog verder versterking kunnen bieden.

Met de reflectie-oefening zijn we geslaagd in de doelstelling om de instellingen die opereren binnen de samenwerking echt wel meer op elkaar te laten afstemmen en in een netwerk te laten werken. Ik denk dat we een sterke impuls hebben kunnen geven aan de Nederlandse Taalunie, die weer krachtiger in haar inhoudelijke rol komt te staan. Met het cultuurmakerstraject van de Brakke Grond, waar ik daarnet naar verwees, geven we aan dat de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking toch wel ruimer gaat dan over deze instellingen alleen.

De reflectie-oefening heeft dus waarschijnlijk het meest haalbare opgeleverd binnen de grenzen van de bestaande verdragen. Indien de volgende Vlaamse Regering de culturele relaties met Nederland een nog groter elan zou willen geven – dat moet voor mij niet –, moet ook een heroverweging van de huidige verdragen besproken kunnen worden. Dit is een zin die gemakkelijk op het einde van een antwoord op een parlementaire vraag kan worden uitgesproken, maar die natuurlijk heel omvattend is.

In het algemeen denk ik dat we een aantal nuttige zaken in gang hebben gezet. De dynamiek om die instellingen beter te laten werken en te laten samenwerken, is er wel degelijk. Als we nu opnieuw wat meer oog beginnen te krijgen voor de omringende dynamiek, denk ik wel dat we pakweg binnen twee jaar, ik zeg maar wat, een nieuwe ijkpuntevaluatie kunnen maken om te zien of dit nu heeft opgeleverd wat we ervan verwachtten. In alle andere gevallen, wanneer men echt wil beginnen te schakelen of schuiven, komt men dan toch weer bij de verdragen uit. Het is een open vraag of dat de beste manier is om vooruit te gaan. Ik weet het niet.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dank u wel, minister. Ik deel uw mening dat we met die oefening stappen vooruit hebben gezet, vooral in de afstemming, het overleg met elkaar en het zoeken naar de eigen identiteit. De grote spelers, die heel veel gingen doen, reflecteren nu over wat hun echte sterkte is en wat belangrijk is dat ze gaan doen in het veld. De Brakke Grond evolueert voor een stukje van een soort presentatieplatform naar eerder een kennisknooppunt waar alle spelers, vooral kunstenaars en jonge kunstenaars, terecht kunnen, waar ze niet alleen kunnen presenteren maar waar ze ook met alle andere vragen terecht kunnen die dan doorgestuurd worden. Het gaat ook niet alleen tussen Vlaanderen en Amsterdam maar tussen heel Vlaanderen en heel Nederland. Ik denk dat zij wel op de goede weg zijn.

Ik vergelijk nog altijd met de impuls die is gegeven in het kader van de Vlaams-Nederlandse samenwerking, zowel aan Vlaamse als aan Nederlandse kant, met betrekking tot samenwerkingen tussen de kunstenaars.

Het ontsnapt me nu hoe het precies heette. We zouden met zoiets toch nog verder kunnen experimenteren.

U zegt terecht dat als we nog verder willen gaan, we dan toch eens goed moeten nadenken over die verdragen. Ze zijn waardevol, maar we moeten ook wel vaststellen dat we over het verdrag intern moeten reflecteren. Vooral aan Nederlandse kant stellen we weinig animo vast. Zonder nu te zeggen dat we het verdrag op de schop moeten nemen. Het lijkt me een waardevol middel, maar we stoten op een aantal zaken. Ik denk bijvoorbeeld aan het feit dat onze regeringsperiode niet vijf jaar gelijkloopt met de Nederlandse, waardoor we heel vaak met nieuwe collega's worden geconfronteerd die tijd nodig hebben om zich in te werken in wat de Taalunie doet. Er heerst hoe dan ook een andere mentaliteit in Vlaanderen en Nederland om op het vlak van taal en cultuur samen te werken, al stelt niemand echt ster discussie of er moet worden samengewerkt, wel over hoe je die samenwerking invult. Daarover moet ook eens ten gronde worden nagedacht.

Wat ik wel heb gehoord in de gedachtewisseling met de verschillende spelers is dat, als we onze rol als facilitator en regisseur in Vlaanderen willen opnemen en de spelers in het veld hun werk willen laten doen, wij als politici en beleidsmakers de prioriteiten moeten vastleggen. Volgens de spelers zelf waren er drie prioriteiten. Ze willen ten eerste dat we verder inzetten op het ontwikkelen van talent. Ze vinden ten tweede leesbevordering en leesplezier belangrijk om iedereen in onze maatschappij vooruit te helpen. In een kenniseconomie is lezen een basisnoodzaak. Leesbevordering kan niet alleen vanuit het onderwijs komen, maar we moeten daar verder op inzetten. Ten derde moet onze inclusieve maatschappij toegankelijk zijn voor iedereen.

Vindt u die drie prioriteiten ook belangrijk?

Moeten we als politici die prioriteiten dan niet vooropstellen in een volgende legislatuur?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Er zijn zinvolle kleine stapjes gezet. Maar het gaat niet gemakkelijk, ook omdat we aan onze noordergrens niet meteen enthousiaste burens hebben die die samenwerking als een meerwaarde erkennen. Dat is gewoon de realiteit. Dat voel je heel sterk in de Nederlandse Taalunie.

Ik wil toch even opmerken dat het project BesteBuren van enkele jaren geleden wel effect heeft gehad. Ik zie dat nu ook in de samenwerking tussen Vlaanderen en Hauts-de-France, bijvoorbeeld. Als je dit soort projecten enkele jaren laat lopen, kunnen daar wellicht enkele vormen van structurele of toch diepgaandere samenwerking uitgroeien. Ik blijf, net zoals mevrouw Coudyser, wel een aanhanger van dit soort orangistische vorm van samenwerking omdat we toch een taal delen en meer cultuur kunnen uitwisselen.

Ten slotte maak ik mij zorgen over de Nederlandse Taalunie. Ik weet wel dat er een herstel is geweest, laat dat duidelijk zijn, maar toch vraag ik me af hoe het verder moet, zeker als je hoort dat de Nederlandse collega's de Taalunie als een niet zo belangrijke instelling beschouwen. Ik ben dus geen vragende partij om meteen de verdragen te herzien want dat zou, vrees ik, geen verbetering opleveren.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik kan mij zeker vinden in de prioriteiten die door mevrouw Coudyser werden gesuggereerd, maar het is niet meer echt aan mij om deze naar een volgende fase te brengen. Ze leggen zeker goede klemtonen waarmee iets moet of kan gedaan worden.

Net zoals het matching fund, zoals dat dat zo mooi heet, dat we met de Franse Gemeenschap en Hauts-de-France hebben. Ik vind dat we dit in een volgende legislatuur ook met Noordrijn-Westfalen moeten kunnen doen. Dat is goed voor onze Nederlandse vrienden. We hebben al heel veel middelen voor die Vlaams-Nederlandse samenwerking, veel meer dan met die andere partners. Dat zijn goede zaken om naar de volgende legislatuur mee te nemen.

Ik deel inderdaad ook de voorzichtigheid rond de herziening van het verdrag. Als wij dat debat zouden willen aansnijden, zouden wij dat wel eens onbevangen en enthousiast kunnen doen. Maar we hebben nu in elk geval een sterk verankerde samenwerking. Ik weet niet waar we exact zouden uitkomen als we dat verdrag zouden openen. Ik druk mij wat algemener uit dan de heer Caron. In die zin is het misschien zinvoller om op inhoudelijke prioriteiten in te zetten. Samenwerkingsprojecten op het terrein hebben een grotere verankering dan het algemene brede debat.

Globaal mogen we ons toch nog altijd verheugen in een goede en evidente samenwerking. Zo'n samenwerking moet je af en toe ook herijken, maar ze is er natuurlijk wel. Het is niet zo dat we helemaal niets hebben. Die wederzijdse appreciatie en samenwerking zijn er wel. Dat maakt het na twintig of zelfs veertig jaar vanuit een ruimer historisch perspectief wat intrigerender.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik denk dat wij hier allemaal diezelfde meningen delen. Ik ben ook blij met zo'n matching fund en vind dat die piste wel eens verder bewandeld moet worden. Wat de Taalunie betreft, zullen we misschien eerst voorzichtig onder Vlamingen moeten nadenken hoe we dat zo goed mogelijk aanpakken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.